

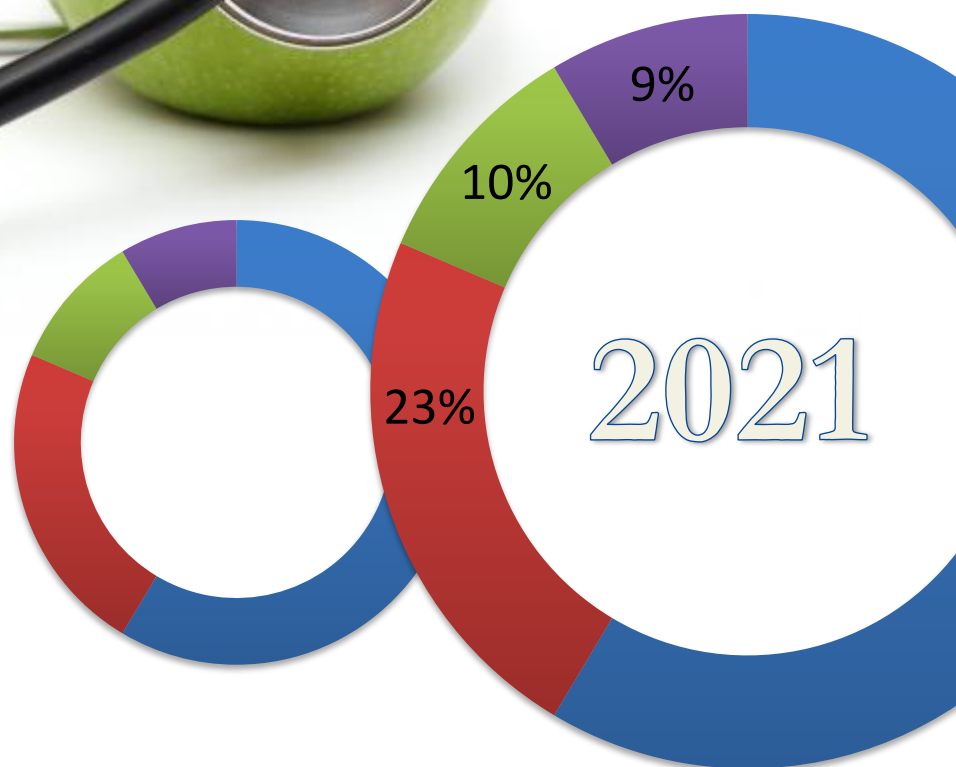

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Człuchowie

Raport

STAN SANITARNY POWIATU CZŁUCHOWSKIEGO ZA ROK 2021

Szanowni Państwo,

realizując ustawowy obowiązek, wynikający z dyspozycji art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przedkładam Państwu coroczną informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu człuchowskiego za 2021 rok.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu człuchowskiego jest nadzorowanie i kreowanie wszystkich działań, które mają na celu dobro i zdrowie publiczne obywateli. Naszym celem jest minimalizowanie negatywnego wpływu bieżących wydarzeń na życie mieszkańców naszego regionu - informujemy, aktywizujemy i edukujemy.

Przedstawiony raport zawiera informację dotyczącą sytuacji epidemiologicznej, warunków bezpieczeństwa i higieny pracowników, stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywności, prowadzonych działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia oraz warunków sanitarnych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.

Wykazaną w raporcie sytuację epidemiologiczną i stan sanitarny powiatu człuchowskiego, opracowano na podstawie informacji i materiałów własnych, zebranych podczas kontroli oraz wizytacji nadzorowanych obiektów a także na podstawie przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych.

Powyższe zadania, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie, realizował we współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Starostą Człuchowskim, Powiatowym Inspektoratem Weterynarii, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Policji oraz z placówkami oświatowo-wychowawczymi. Współpraca ta, w znaczący sposób wpłynęła na zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, w zakresie zdrowia publicznego na terenie powiatu.

Niniejszy raport stanowi podstawę do wyciągnięcia wniosków i podejmowania wszelkich działań, które pozwolą na poprawę zdrowia publicznego mieszkańców powiatu; mając na uwadze to, że zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego są niezwykle zróżnicowane, zmienne i nieprzewidywalne, często obejmują skutki klęsk żywiołowych, wystąpienia epidemii a także pojawienia się nowych zagrożeń jak środki zastępcze, czyli dopalacze. Zebrane informacje w przedmiotowym raporcie, są podstawą do lepszego poznania zadań, jakie na rzecz zdrowia publicznego mieszkańców powiatu, wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Mariola Czajka

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie

Na ogólną ocenę stanu sanitarnego i zagrożeń zdrowotnych decydujący wpływ mają:

- stan środowiska naturalnego, zachodzące w nim zmiany jak i modyfikacje określonych warunków środowiska z równoczesnym wykorzystywaniem ich dla swego rozwoju i komfortu,
- sprawność eksploatacyjna i nadzorcza służb odpowiedzialnych za stan sanitarno–techniczny urządzeń ochrony środowiska, sprawność i prawidłowość ich działania,
- stopień rozwiązywania systemów zaopatrzenia w wodę, lokalizację i wykonanie składowisk odpadów, rozbudowy systemów kanalizacji ograniczających usuwanie nieczystości ciekłych do szamb itp.,
- stopień świadomości społecznej w zakresie podstawowych elementów życia, powietrza, wody, gleby czy żywności. Poznanie dynamiki zmian zachodzących w środowisku i postawienie diagnozy środowiskowej, następnie ustalenia prognozy tych zmian poprzez prowadzenie obserwacji i eksperymentów dotyczących kumulowania się i współkreowania działań poszczególnych czynników na organizm ludzki.
- stopień obowiązkowości i chęci przeciwdziałania złym nawykom w zakresie utrzymania czystości i porządku, zwłaszcza w placówkach oświatowo–wychowawczych w zakładach opieki zdrowotnej, sklepach, zakładach przetwórstwa spożywczego i magazynach oraz właściwego stanu sanitarnego otoczenia człowieka,
- ocena powstawania ryzyka chorób przenoszonych drogą pokarmową wynikających w globalizacji handlu oraz zmian zachodzących w procesie produkcji, przetwarzaniu, przechowywaniu i transporcie żywności,
- ocena efektywności zwalczania chorób zakaźnych w kontekście hospitalizacji, czasu leczenia, rosnących kosztów tegoż leczenia, jak i wzrostu absencji chorobowej w szkołach i w miejscu pracy.

Nie ulega wątpliwości, że wspólne działania w ekspozowaniu konkretnych zagrożeń i nadanie im dużego znaczenia powinno przynosić pozytywne rezultaty. „Nie wystarczy podstawa współczucia, musimy sobie pomagać. O wiele skuteczniej jest zapobiegać nieszczęściu, niż je naprawiać.”

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	7
1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych.....	8
1.1 Choroby zakaźne na terenie powiatu człuchowskiego	8
1.2 Choroby szerzące się drogą pokarmową	9
1.3 Choroby, przeciw którym stosuje się szczepienia ochronne	9
1.4 Inne choroby zakaźne.....	11
1.5 Analiza szczepień ochronnych	12
2. Warunki zdrowotne środowiska bytowania człowieka	15
2.1 Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej	15
2.2 Ocena zaopatrzenia ludności w wodę.....	19
3. Warunki bezpieczeństwa i higieny pracowników.....	21
3.1 Ocena stanu sanitarnego zakładów pracy	21
3.2 Ocena narażenia na czynniki szkodliwe w zakładach pracy	23
3.3 Choroby zawodowe	23
3.4 Działania promocyjne i informacyjne.....	23
4. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	23
5. Działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	32
5.1 Realizacja interwencji programowych.....	32
5.2 Realizacja interwencji nieprogramowych.....	38
6. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo–wychowawczych.....	63
7. Oddział Laboratoryjny.....	67

1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE WYBRANYCH CHOROÓB ZAKAŻNYCH

1.1 Choroby zakaźne na terenie powiatu człuchowskiego

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie człuchowskim została sporządzona wzorem lat ubiegłych w oparciu o dane jakie wpłynęły do Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Człuchowie. Zgłaszania, kwalifikacje i rejestracje zachorowań na niektóre choroby zakaźne odbywały się zgodnie z „Definicjami przypadków chorób zakaźnych”, opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego przygotowanych przez Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru NIZP-PZH

Choroby zakaźne na terenie powiatu człuchowskiego w 2021 r. oraz w latach poprzednich

Lp.	Jednostka chorobowa (wykazane w Mz 56)	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Salmoneloza – zatrucia pokarmowe	14	13	21	18	20
2.	Salmonelloza pozajelitowa	1	0	0	1	0
3.	Zakażenia jelitowe – bakteryjne - A04	7	4	11	17	14
4.	Zakażenia jelitowe – wirusowe – A08	54	111	89	12	21
5.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu A09	95	129	138	48	80
6.	Plonica	19	29	11	2	3
7.	Kila	1	0	1	3	0
8.	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes (róża)	2	3	5	3	0
9.	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae	0	2	1	0	0
10.	Borelioza	30	15	26	18	13
11.	Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	1	2	0	1	0
12.	Zapalenie mózgu	0	0	1	1	0
13.	Ospa wietrzna	303	222	183	157	128
14.	Różyczka	5	2	2	0	0
15.	Wirusowe zapalenie wątroby typu B	15	15	15	5	6
16.	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	17	22	9	5	8

<i>Lp.</i>	<i>Jednostka chorobowa (wykazane w Mz 56)</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
17.	Świnka	2	4	5	1	2
18.	Grypa (wykazana w Mz 55)	8970	8805	9167	8679	7025
19.	Gruźlica	8	15	10	4	
20.	Styczność i narażenie na wściekliznę- potrzeba szczepień	11	5	14	10	10
21.	Zgony z powodu chorób zakaźnych	0	4	0	58	

1.2 Choroby szerzące się drogą pokarmową

Do tej grupy chorób zaliczamy zatrucia i zakażenia pokarmowe o bardzo zróżnicowanej etiologii. Główną przyczyną zachorowania jest spożycie pokarmu skażonego drobnoustrojami (wirusami, bakteriami, pasożytami) lub ich toksynami. W przypadku zakażeń wirusowych do zachorowania może dojść również w wyniku kontaktu z osobą chorą lub kontaktu z powierzchniami zanieczyszczonymi wirusami. Zapadalność na te jednostki chorobowe jest związana także z higieną przyrządzania i spożywania potraw.

Dur brzuszny, dury rzekome i czerwotka bakteryjne

W roku 2021 nie odnotowano zachorowań na terenie powiatu człuchowskiego na dur brzuszny, dury rzekome oraz czerwotkę bakteryjną.

Zatrucia pokarmowe pałeczką salmonella

W roku 2021 zarejestrowano 20 przypadków zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką Salmonella. Wszystkie przypadki zostały zgłoszone jako potwierdzone. W porównaniu do roku 2020 liczba zachorowań zwiększyła się o 2 przypadki. Większość zachorowań została wywołana pałeczką Salmonella Enteritidis. 14 zachorowań zarejestrowano u mieszkańców wsi, natomiast u mieszkańców miast odnotowano 6 przypadków zachorowań.

Biegunki u dzieci do lat 2

Do Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Człuchowie w roku 2021 wpłynęło 33 zgłoszeń biegunek u dzieci do lat 2. Wśród zgłoszonych zachorowań 28 dzieci poddanych było hospitalizacji, jedno dziecko było leczone ambulatoryjnie.

1.3 Choroby, przeciw którym stosuje się szczepienia ochronne

Różyczka

W roku 2021 nie zarejestrowano zachorowania na różyczkę.

Nagminne zapalenie przyusznic – świnka

Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Człuchowie w roku 2021 wpłynęły 2 zgłoszenia zachorowania na nagminne zapalenie przyusznic. Zachorowania rozpoznano u chłopca w wieku 11 oraz u dziewczynki w wieku 4 lat. Dzieci były poddane szczepieniom przeciwko nagminnemu zapaleniu przyusznic dawką podstawową.

WZW B

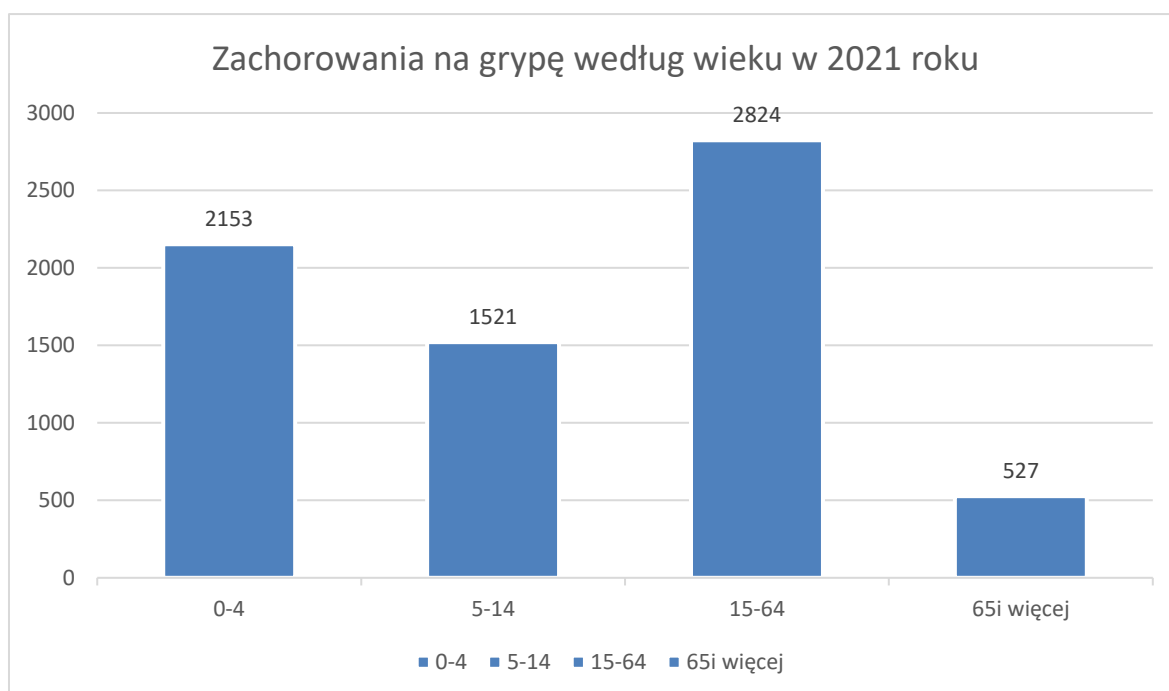
W roku 2021 wpłynęło 6 zgłoszeń dodatnich wyników świadczących o zakażeniu WZW B. Wszystkie zgłoszenia dotyczyły osadzonych w Zakładzie Karnym w Czarnem u których wykryto zachorowanie na WZW B podczas badań diagnostycznych.

Grypa

Zachorowania na grypę w roku 2021 utrzymywały się na dużo niższym poziomie w porównaniu do roku 2020.

Zarejestrowano 7025 przypadków zachorowania na grypę, z czego 34 osoby zostały skierowane do szpitala. Powodem skierowania do szpitala były objawy ze strony układu oddechowego.. Najliczniejszą grupę hospitalizowanych stanowiła populacja osób od 0 do 4 roku życia – 17 osób, Najwięcej zachorowań zarejestrowano w grupie wiekowej 15 – 64 lat - 2824 przypadków grypy, a najmniej w grupie wiekowej 65 lat i więcej – 527 zachorowań.

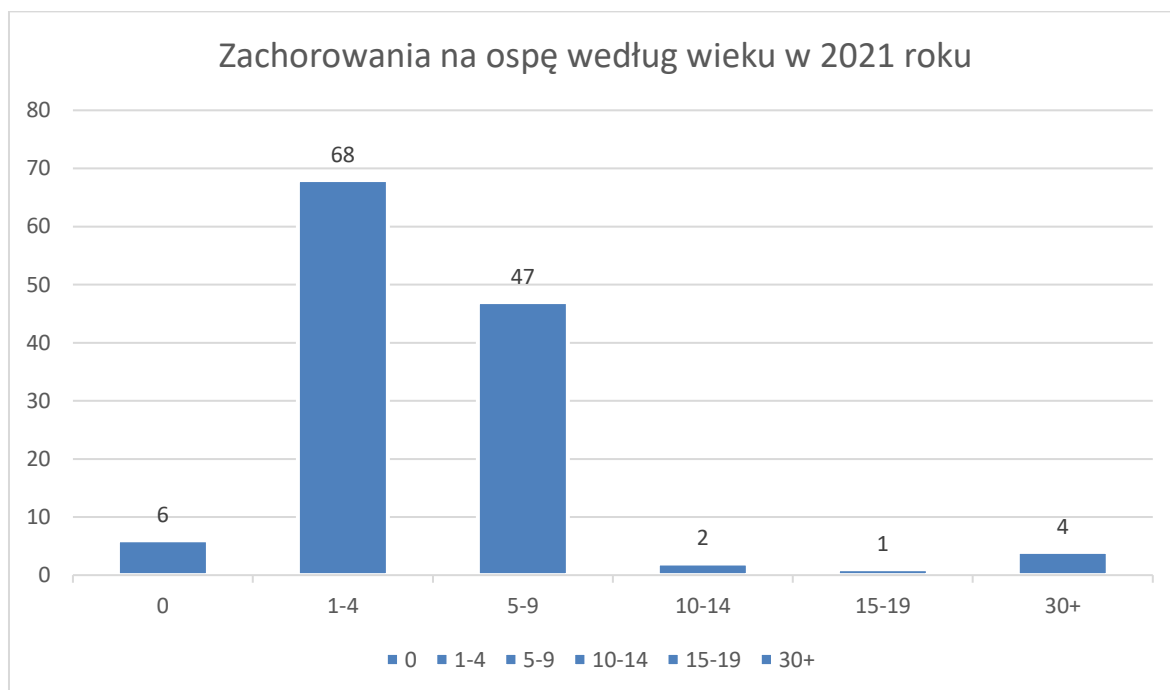
1.4 Inne choroby zakaźne

Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C

W roku 2021 zarejestrowano 8 zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C. 3 zgłoszenia zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C wpłynęło z Zakładu Karnego w Czarnem. Analizując zachorowania pod względem płci zarejestrowano wszystkie 8 zachorowań wśród mężczyzn. W wyniku przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych nie ustalono aby wśród osób które uległy zachorowaniu znalazły się osoby wykonujące zawody medyczne.

Ospa wietrzna

Do Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Człuchowie w roku 2021 wpłynęło 128 zgłoszeń zachorowań na ospę wietrzną. Największą liczbę zachorowań zarejestrowano u dzieci w wieku 0 - 4 lat – 68 przypadków. Drugą grupą wiekową w której wystąpiła największa liczba zachorowań na ospę wietrzną były dzieci w przedziale wiekowym od 5 – 9 lat. Analizując zachorowania według płci, więcej zachorowań zarejestrowano wśród kobiet – 67 zachorowań, natomiast wśród mężczyzn odnotowano 61 zachorowań na ospę wietrzną. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, wśród osób zamieszkujących obszary wiejskie odnotowano 72 przypadki zachorowań na ospę wietrzną, natomiast u mieszkańców miast zachorowań tych było 56.

Odra

Odra jest chorobą wirusową wysoce zakaźną. Objawy pojawiają się w ciągu 10 do 12 dni od zakażenia i początkowo przypominają przeziębienie. W miarę rozwoju choroby temperatura rośnie i może dochodzić do 41°C, a na ciele pojawia się czerwona wysypka. Na terenie powiatu człuchowskiego w roku 2021 zarejestrowano 1 zachorowanie na odrę.

Borelioza

W roku 2021 zarejestrowano 13 przypadków zachorowań na boreliozę. Wśród wszystkich przypadków 12 miało postać skórną charakteryzującą się wystąpieniem rumienia. Najczęściej do kontaktu dochodziło podczas pobytu w lasach wszystkie na terenie powiatu człuchowskiego.

Zapobieganie wściekliznie

W roku 2021 zarejestrowano 10 osób musiało poddać się szczepieniom ochronnym przeciwko wściekliznie. Najczęściej chęć pomocy nieznanym psom i kotom skutkowałą potrzebą szczepień u 8 osób. Pozostałe szczepienia dotyczyły osób pokąsanych przez nietoperza i szczura.

W bieżących działaniach Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna współpracowała z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Człuchowie, z lecznicami dla zwierząt znajdujących się na terenie powiatu człuchowskiego, oraz z innymi PSSE na terenie kraju.

COVID-19, SARSCoV-2

Od marca 2020 roku cały kraj zmaga się z pandemią wywołaną wirusem SARS CoV-2. Również w powiecie człuchowskim doszło do zachorowań na COVID-19. Pierwsze zachorowanie zgłoszono do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Człuchowie w maju 2020 r. Łącznie w roku 2021 zarejestrowano 3145 przypadki zachorowań na COVID-19. Przebieg choroby z reguły był łagodny. Hospitalizowanych było 213 osób.

Zmarło z powodu COVID-19 w roku 2021 - 87 osób.

1.5 Analiza szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne realizowane w oparciu o Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego, który jest aktualizowany co roku. Nadzór nad realizacją szczepień sprawuje Inspekcja Sanitarna na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnym u ludzi. Szczepienia ochronne są skuteczną i powszechnie akceptowaną społecznie metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne

W roku 2021 w ramach Programu Szczepień Ochronnych prowadzone były szczepienia obowiązkowe przeciwko: gruźlicy (BCG), błonicy, krztuścowi, tężcowi (DTP), odrze, różyczce, śwince (MMR), nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (WZW B) oraz przeciwko zakażeniom wywoływanych przez *Haemophilus influenzae* typ B (Hib) oraz inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* (Pneumokokom).

Szczepienia ochronne były prowadzone w następujących podmiotach leczniczych:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap” s.c. Przechlewo, ul. Człuchowska 12 a.
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Almus” Debrzno, ul. Strzelecka 2.
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Promed” Wiesław Staszczuk, Rzeczenica, ul. Przechlewska 19.
4. Novo-Med. Sp. z o.o Czarne, ul. Wojska Polskiego 8.
5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Elmar” Elżbieta Król, Koczala, ul. Zielona 2.
6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates” Przychodnia Lekarska Człuchów, os. Wazów 8.
7. Pomorski Ośrodek Diagnostyki Medycznej Przychodnia Medycyny Rodzinnej „Podimed” Czarne, Plac Wolności 10.
8. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Sanus-Med” Człuchów, ul. Koszalińska 4.
9. Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Jacek Wilant Człuchów, ul. Sobieskiego 5.
10. Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Halina Groszewska, Człuchów, ul. Sikorskiego 12
11. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „AnMed” Anita Filipowicz-Kozak, Człuchów, ul. Sobieskiego 5

12. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Puchatek” Człuchów, ul. Sobieskiego

13. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Człuchowie, Podstawowa Opieka Ambulatoryjna

Wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne posiadają odpowiednie wyposażenie w postaci urządzeń chłodniczych.

Personel zajmujący się wykonawstwem szczepień ochronnych posiada odpowiednią wiedzę i kwalifikacje do prowadzenia szczepień ochronnych.

Na koniec roku 2021 zlikwidowano punkt szczepień działający w Indywidualnej Specjalistycznej Praktyce Lekarskiej Haliny Groszewskiej, Człuchów, ul. Sikorskiego 12

W roku 2021 nadal w związku z pandemią były duże trudności w dostępie do podmiotów realizujących szczepienia ochronne, jednak punkty szczepień starały się realizować Program Szczepień Ochronnych. W większości podmiotów powstały punkty szczepień przeciwko COVID-19. Nadzór nad realizacją powyższych szczepień sprawował Narodowy Fundusz Zdrowia.

Analiza procentowa wykonania szczepień w rocznikach 2021-2020, czyli w najmłodszej grupie podlegającym szczepieniu wygląda następująco:

Rocznik	Szczepienie	Wykonanie
2021	BCG	99%
2021	WZW	94%
2021	DTP, HIB	50
2021	Streptococcus pneumoniae	65
2020	BCG	99,7%
2020	WZW B	100
2020	Błonica, tężec, krztusiec, polio, hib	97
2020	Streptococcus pneumoniae	97
2020	Odra, świnka i różyczka	84
2019	WZW B	99
2019	Błonica, tężec, krztusiec, polio, hib	99
2019	Odra, świnka i różyczka	97

Niepożądane odczyny poszczepienne to niepożądane objawy chorobowe pozostające w związku z czasowym wykonaniem szczepienia ochronnego.

Niepożądane odczyny poszczepienne możemy podzielić na :

- ciężkie, czyli takie, które zagrażają życiu i wymagają hospitalizacji, mogą prowadzić do trwałego ubytku sprawności fizycznej lub umysłowej, mogą kończyć się śmiercią
- poważne, czyli takie, które charakteryzują się dużym nasileniem objawów w postaci znacznego obrzęku kończyny, silnego jej zaczerwienienia, wysokiej gorączki, ale nie prowadzą do trwałego uszczerbku na zdrowiu
- łagodne, czyli takie, które nie mają dużego nasilenia i charakteryzują się niewielkim nasileniem objawów chorobowych.

W roku 2021 w powiatowym wykazie niepożądanych odczynów poszczepiennych zanotowano 13 niepożądanych odczynów poszczepiennych. NOP wystąpiły po następujących szczepieniach:

p/COVID-19 – 10, w tym 1 poważny,

p/blonicy i tężcowi- 1,

p/odrze, śwince i różyczce- 2.

Informację o stwierdzonych odczynach poszczepiennych przekazywano na bieżąco do Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie jak i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku za pomocą dostępnych systemów informatycznych (SEPIS, EPIBAZA)

Osoby uchylające się od obowiązku szczepień:

Na terenie powiatu człuchowskiego znajdują się osoby, które nie realizujące szczepień ochronnych. Niechęć do szczepień spowodowana jest pozyskiwaniem informacji ze stron internetowych, telewizji. Osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych zostały informowane przez podmioty lecznicze konieczności poddania się szczepieniom ochronnych. O osobach, które nie wykonały obowiązku szczepień podmioty lecznicze informowały PPIS. W roku 2021 wysłano wezwania do 88 opiekunów prawnych, których dzieci nie zostały zaszczepione. Obowiązek szczepień wykonało 33 opiekunów prawnych W roku 2021 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie wystawił 27 Tytułów wykonawczych wraz z wnioskami do Wojewody Pomorskiego o nałożenie grzywny w celu przymuszenia do wykonania obowiązku szczepień. Na stanowisko PPIS w Człuchowie złożono 7 zażeń do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku, który podtrzymał stanowisko PPIS w Człuchowie.

2. WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA CZŁOWIEKA

2.1 Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej

1. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu człuchowskiego znajdują się 2 ustępy publiczne. W 2021r. nie zostały przeprowadzone kontrole w tych obiektach.

Źródło: <http://www.serwissamorzadowy.eu/nowy-stary-szalet-miejski/>

2. Baza noclegowa

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego znajduje się 16 placówek świadczących usługi noclegowe oraz 4 pola biwakowe, w tym:

- 4 hotele - przeprowadzono kontrolę w 2 obiektach,
- 1 pensjonat - przeprowadzono kontrolę,
- 1 kemping - przeprowadzono kontrolę,
- 10 obiektów w których są świadczone usługi hotelarskie- skontrolowano 4,
- 4 pola biwakowe – przeprowadzono 4 kontrole,

Stan sanitarno - porządkowy skontrolowanych placówek bazy noclegowej zachowany. Postępowanie z bielizną czystą i brudną zgodnie z wymogami. Wszystkie obiekty zaopatrzone są w wodę z sieci wodociągu publicznego, gospodarka odpadami stałymi i płynnymi prowadzona prawidłowo. W większości obiektów prowadzone są badania ciepłej wody użytkowej w zakresie występowania bakterii Legionella – przekroczeń nie stwierdzono.

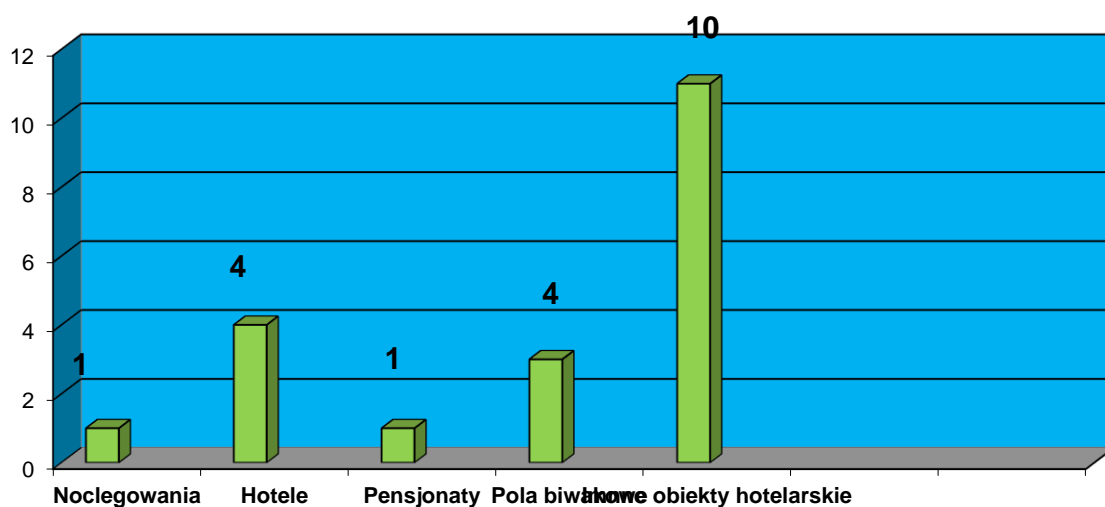
Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Człuchowie, w sezonie letnim nie wpłynęła żadna interwencja dot. złego stanu sanitarnego obiektów świadczących usługi hotelowe.

Na podstawie badań jakości wody do spożycia pobieranych przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie, na terenach turystycznych, a także na podstawie dostarczanych wyników badań wody wykonywanych przez producentów wody w ramach wewnętrznej kontroli można było stwierdzić, brak przekroczeń aktualnie obowiązujących norm jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

<https://epokoje.pl/pomorskie/koczala/koczala/osrodek-wczasowy-bobo>

obiekty holetarskie

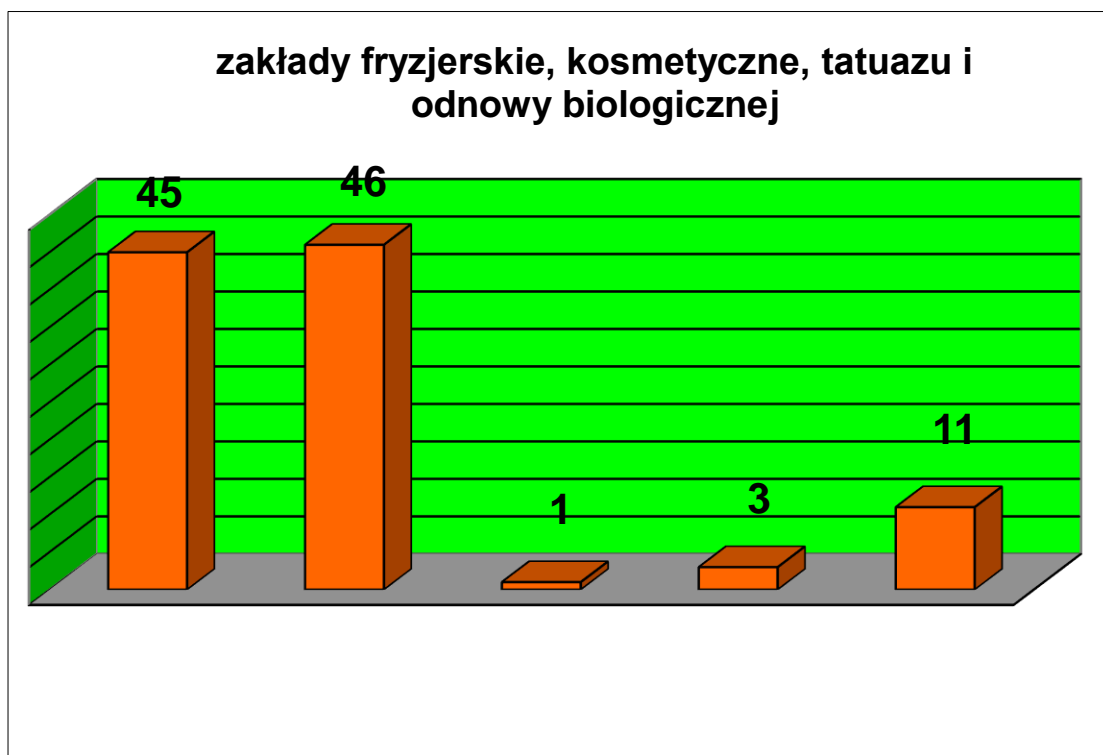
3. Noclegownia

W ewidencji tut. Stacji jest 1 stała noclegownia całoroczna, działająca w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie. W 2021r. została przeprowadzone kontrola tego obiektu. W trakcie kontroli przeprowadzany był remont obiektu. Noclegownia składa się z 3 pokoi sypialnianych, kuchni, świetlicy, łazienki, wc. Obiekt posiada 10 miejsc noclegowych. Osoby przebywające w noclegowni same muszą zapewnić sobie śniadanie oraz kolację. MOPS nie zapewnia produktów żywnościowych, jedynie obiad składający się z 2 dań, który można spożyć codziennie w stołówce Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ul. Batorego w Człuchowie.

4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

Na koniec 2021r. zewidencjonowano 46 zakładów fryzjerskich, 45 gabinetu kosmetyczne, 11 innych zakładów prowadzących więcej niż jedną usługę, 3 zakłady odnowy biologicznej oraz 1 gabinet tatuażu.

W 2021r. łącznie przeprowadzono kontrolę w 51 obiektach. Nałożono 2 mandaty karne. Podczas kontroli w/w podmiotów zwracano szczególną uwagę na wystarczającą ilość środków dezynfekcyjnych oraz na wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego dot. grupy tych obiektów podczas świadczenia usług w związku z trwającą epidemią COVID-19.

5. Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi w zakresie zdrowia Publicznego

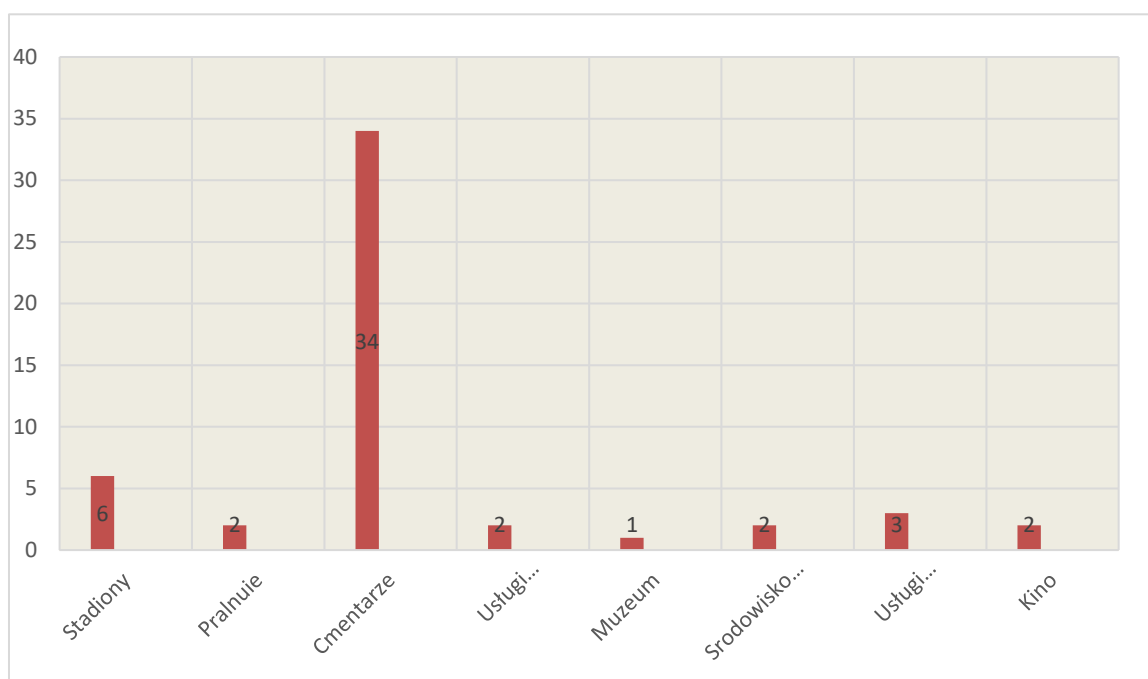
Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie, znajduje się 5 obiektów świadczących usługi pogrzebowe, ale tylko 3 z nich posiadają domy pogrzebowe. Wszystkie zakłady mogą świadczyć usługi z zakresu ekshumacji zwłok. Odpady stale gromadzone w

kontenerach lub pojemnikach. Właściciele obiektów mają podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych oraz niebezpiecznych z firmami posiadającymi odpowiednie uprawnienia.

Powiat	Zakłady pogrzebowe	Domy przedpogrzebowe i kostnice	Decyzje dot. ekshumacji	Decyzje dot. Przewozu zwłok	Postanowienia dot. sprowadzenia zwłok z zagranicy
człuchowski	5	3	111	0	15

6. Inne (tereny rekreacyjne, cmentarze, inne obiekty użyteczności publicznej)

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie znajdują się również inne obiekty użyteczności publicznej m.in. cmentarze, pralnie, zakłady rehabilitacji, boiska sportowe, muzeum – w sumie jest ich 52. W roku 2021 w tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 16 kontroli.

7. Obiekty podległe Ministerstwu Sprawiedliwości.

Na terenie powiatu człuchowskiego znajduje się Zakład Karny zlokalizowany w Czarnem przy ul. Pomorskiej 1. Na terenie zakładu mieści się Szpital i Ambulatorium z Izbą Chorych. Na terenie Zakładu Karnego znajdują się pawilony mieszkalne wyposażone w łaźnie ogólne a każda cela posiada kąpielnicę sanitarną. W roku 2021 przyjęto łącznie 10 interwencji od skazanych osadzonych w Zakładzie Karnym w Czarnem. Sprawy dotyczyły m.in. nie przestrzegania przez Zakład Karny procedur dot. zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 na terenie jednostki, niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych łaźni w pawilonach mieszkalnych, złego stanu sanitarnego materacy itp. Skarżącym udzielono pisemnych odpowiedzi.

2.2 Ocena zaopatrzenia ludności w wodę

W 2021 r. pod nadzorem tutejszej Stacji znajdowało się :

- 71 wodociągów sieciowych z podziałem :
 - 64 wodociągi – wodociągi zaopatrujące w wodę w ramach zbiorowego zaopatrywania w wodę
 - 7 wodociągów – inne.

Zaopatrujących w wodę 47 728 konsumentów.

Ilość przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych oraz innych właścicieli wodociągów na nadzorowanym terenie na podstawie przyznanego zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę w myśl zapisów Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz.U. z 2020 r, poz. 2028) nie uległa zmianie tj.:

- Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Człuchowie, ul. Sobieskiego 11, 77-300 Człuchów.
- Gmina Człuchów Zakład Gospodarki Komunalnej przy Urzędzie Gminy w Człuchowie, ul. Plantowa 28, 77-300 Człuchów.
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie ul. Traugutta 2, 77-310 Debrzno
- Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne sp. z o.o. w Czarnem, Al. Zwycięzców 1c, 77-330 Czarne.
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Rzeczenicy Sp. z o.o., ul. Człuchowska 11, 77-304 Rzeczenica.
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie, ul. Człuchowska 26, 77-320 Przechlewo.
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Koczale, ul. Zielona 2, 77-220 Koczała.

Mieszkańcy miast i wsi powiatu Człuchowskiego zaopatrywani byli w wodę z wodociągów sieciowych, zakładowych i lokalnych w 96,4%, pozostałe to ujęcia indywidualne przydomowe. Jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę są pokłady wód podziemnych.

Na terenie miast pod nadzorem pozostawało:

- 4 wodociągi publiczne

Na terenach wiejskich pod nadzorem tutejszej Stacji znajdowało się:

- 60 wodociągów publicznych
- 2 wodociągi zakładowe
- 5 wodociągów lokalnych

Podstawą oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia w 2021 r. stanowiły wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Jakość wody w wodociągach badana była kilka razy w roku w punktach ustalonych wspólnie z właścicielami wodociągów – dwa, trzy razy w roku. Częstotliwość badania jakości wody wynikała z załącznika nr 4C do ww. rozporządzenia.

W 2021 r. przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, oraz inni właściciele wodociągów wykonywali badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Człuchowie. Były one tak ustalone aby nie kolidowały z prowadzonymi

badaniami przez PPIS w Człuchowie. Sprawozdania z otrzymanych badań oraz oceny jakości wody sporządzone przez przedsiębiorstwa były przesyłane do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Człuchowie.

W wodociągach na terenie powiatu człuchowskiego woda odpowiadała wymaganiom stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie bakteriologicznym jak i fizykochemicznym. W roku 2021 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie w ramach prowadzonego nadzoru nad 71 wodociągami pobrał 94 próbki wody do badań. Próbki wody dostarczane były do laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Człuchowie, gdzie wykonywane były badania podstawowe (monitoring kontrolny) oraz do Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku, gdzie wykonywane były badania rozszerzone (monitoring przeglądowy).

Pod nadzorem PPIS w Człuchowie znajdują się 3 baseny kąpielowe:

- Basen Sportowy w Człuchowie
- Basen w HOTELU AUBRECHT COUNTRY SPA w Koprzywnicy
- Basen przy DPS w Czarnem

Od marca 2020 r. w związku z wprowadzeniem stanu epidemii na obszarze RP działalność basenów została wstrzymana. Ponowne uruchomienie obiektów basenowych nastąpiło w czerwcu 2021 roku. Basen przy DPS w Czarnem w sezonie letnim nie został uruchomiony.

W 2021 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie było 7 kąpielisk tj.:

- Kąpielisko przy Ośrodku Wypoczynkowym nad Jeziorem Rychnowskim,
- Kąpielisko przy Ośrodku Szkoleniowym WOPR Człuchów,
- Kąpielisko na Jeziorze Staw Miejski w Debrnie,
- Kąpielisko nad Jeziorem Żuczek w Debrnie,
- Kąpielisko nad Jeziorem Końskim w Przechlewie,
- Kąpielisko nad Jeziorem Dymno w Koczale,
- Kąpielisko nad Jeziorem Szczytno przy Ośrodku Rekreacyjno-Wypoczynkowym „Rzewnica”

Podczas sezonu letniego w kąpielisku j. Szczytno przy Ośrodku Rekreacyjno Wypoczynkowym "Rzewnica" wystąpił zakwit sinic w związku czym PPIS w Człuchowie zamknął kąpielisko w dniach 04.08 – 05.08.2021 r.

Wszystkie kąpieliska posiadały tablice informacyjne, na których umieszczono dane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018r. w sprawie ewidencji kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli (Dz.U. 2018 poz. 2476).

3. WARUNKI BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACOWNIKÓW

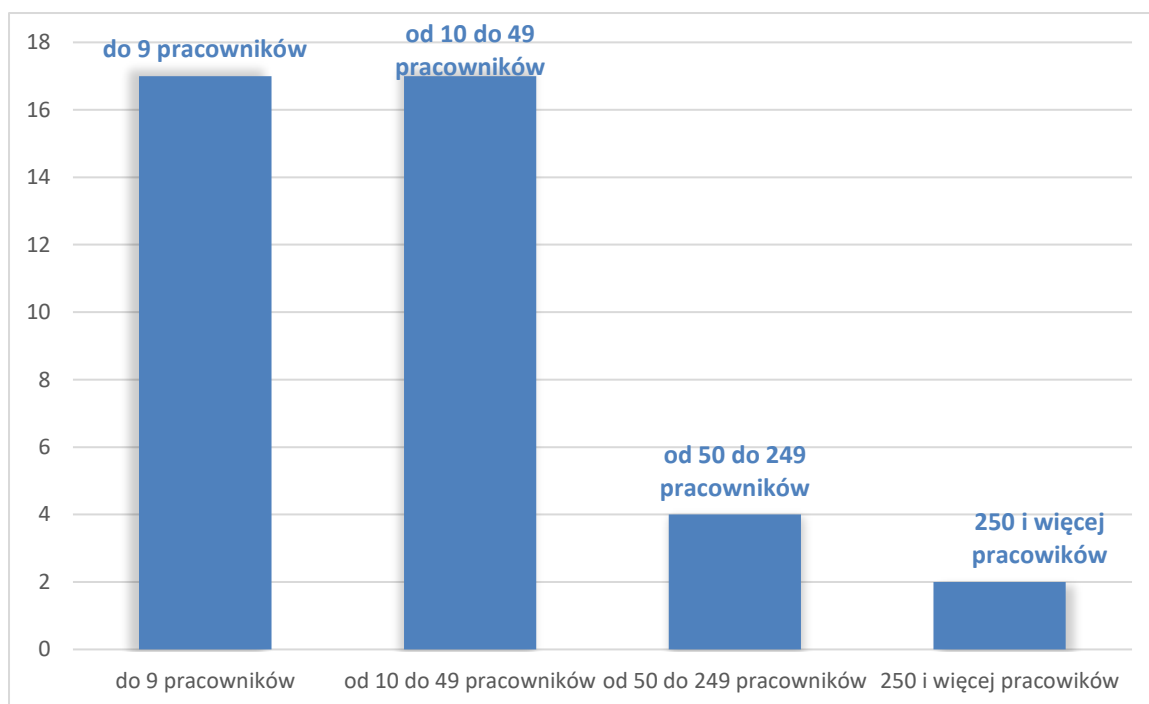
W sekcji Higieny Pracy na terenie objętym nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Człuchowie w 2021 roku znajdowało się w ewidencji **208 zakładów pracy**. W **40 zakładach pracy** przeprowadzono ogółem **45 kontroli**.

Liczba zatrudnionych pracowników w skontrolowanych zakładach wyniosła ogółem 2055 **pracowników** (5767 pracowników w zakładach pracy znajdujących się w ewidencji).

Liczba zakładów pracy wg liczby zatrudnionych pracowników objętych kontrolą w 2021 roku:

- do 9 pracowników – 17 zakładów
- od 10 do 49 pracowników – 17 zakładów
- od 50 do 249 pracowników – 4 zakłady
- 250 i więcej pracowników – 2 zakłady

Struktura zakładów pracy wg liczby pracowników objętych kontrolą sekcji Higieny Pracy w 2021 roku

3.1 Ocena stanu sanitarnego zakładów pracy

Rok sprawozdawczy 2021 nadal związany był z trwającą epidemią SARS-CoV-2 i wszelkie kontrole nadal były utrudnione a w części roku wstrzymane. Pracownik sekcji głównie wykonywał zadania związane z trwającą epidemią. U przedsiębiorców utrudnione były badania i pomiary czynników szkodliwych przez laboratoria środowiska pracy oraz przeprowadzanie badań lekarskich pracowników. Niektóre ze zleceń na pomiary zostały wykonywane po roku

oczekiwania. Pracownicy laboratoriów nie mogli przeprowadzić pomiarów ze względu na przedłużające się kwarantanny wśród pracowników laboratoriów oraz pracowników w zakładach, gdzie te pomiary miały być przeprowadzane.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości podczas prowadzonego nadzoru sanitarnego w 14 zakładach wszczęto postępowanie administracyjne.

W 14 decyzjach zawarto 39 nakazów, uwzględniono m.in. nakazy:

w zakresie badań i pomiarów czynników szkodliwych - 8 nakazów,

w zakresie oceny ryzyka zawodowego - 2 nakazy,

w zakresie poprawy warunków sanitarno – higienicznych pomieszczeń pracy i pomieszczeń sanitarno – higienicznych – 10 nakazów,

w zakresie czynników biologicznych – 2 nakazy,

w zakresie produktów biobójczych – 1 nakaz,

w zakresie substancji i mieszanin chemicznych – 1 nakaz.

Wykaz liczby zakładów w ewidencji na dzień 31.12. 2021r, liczby zakładów poddanych kontroli oraz liczby przeprowadzonych kontroli wg PKD przez sekcję Higieny Pracy w 2021 roku

	PKD	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów poddanych kontroli	Liczba kontroli
01	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, lowiectwo, wyłączając działalność usługową	27	2	2
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	14	0	0
10	Produkcja artykułów spożywczych	19	4	5
14	Produkcja odzieży	1	0	0
15	Produkcja skóry i wyrobów ze skór wyprawionych	1	1	1
16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	24	7	8
17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	5	1	1
20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1	1	1
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	6	0	0
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1	0	0
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	8	3	3
28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nie sklasyfikowanych	5	1	1
29	Produkcja pozostałych części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli	2	1	1
31	Produkcja mebli	13	2	2
35	Wytwarzanie i zaopatrywanie	7	0	0
36	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	4	2	2
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem odpadów, odzysk surowców	7	3	3
41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	6	0	0
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	1	0	0
43	Roboty budowlane specjalistyczne	2	2	2
45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi, naprawa pojazdów samochodowych	15	2	2
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	1	0	0
47	Handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	11	3	4
49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	2	0	0

71	Działalność w zakresie architektury, inżynierii; badania i analizy techniczne	1	0	0
73	Reklama, badanie rynku i opinii publicznej	3	0	0
81	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	2	0	0
84	Administracja publiczna i ochrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1	0	0
86	Opieka zdrowotna	8	3	3
91	Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	5	0	0
93	Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	2	0	0
94	Działalność organizacji członkowskich	1	0	0
95	Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego	2	0	0
96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	2	1	3

3.2 Ocena narażenia na czynniki szkodliwe w zakładach pracy

Na terenie powiatu człuchowskiego występuje narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia tj. hałas, drgania, pyły, czynniki chemiczne, czynniki rakotwórcze, czynniki biologiczne. W skontrolowanych zakładach w 2021r stwierdzono w 4 zakładach przekroczenia NDN hałasu, w 1 zakładzie przekroczenie NDS pyłów. W 31 zakładach (na 208 ogółem w ewidencji) stwierdza się przekroczenia czynników fizycznych.

3.3 Choroby zawodowe

W 2021r na terenie powiatu człuchowskiego nie stwierdzono chorób zawodowych.

3.4 Działania promocyjne i informacyjne

Rok sprawozdawczy to nadal profilaktyka zapobiegania zakażeniom SARS-CoV-2, pomoc pracodawcom w przypadku ognisk zakażeń. Informowano pracodawców o zmianach przepisów prawnych.

4. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA

I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

1. Nadzór nad obiektami produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Lp.	Rodzaje zakładów	Liczba obiektów wg rejestru zakładów w ciągu roku	Liczba obiektów w poprzednim roku	Liczba obiektów	
				wzrost	spadek
1.	Zakłady produkcji żywności	35	30	5	
2.	Zakłady produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, w tym prowadzące:	83	83		
	dostawy bezpośrednie	7	7		
	RHD	2	2		

	gospodarstwa agroturystyczne	2	2		
3	Zakłady obrotu żywnością	208	234		26
4.	Środki transportu	89	87	2	
5.	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte, w tym punkty małej gastronomii	89	54	35	
		19	14	5	
6.	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	77	78		1
7.	Zakłady produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	1	1	
8.	Zakłady obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	12	10	2	
	Ogółem	595	577	45	27

Urzędowe kontrole żywności:

Liczba kontroli przeprowadzonych ogółem 206 , w tym:

- a) liczba kontroli zaplanowanych- 70
- a) liczba przeprowadzonych kontroli zaplanowanych 56
- c) % realizacji planu (stosunek liczby kontroli wykonanych do zaplanowanych) 80%
- c) liczba przeprowadzonych kontroli pozaplanowych ogółem 113+37 kontroli COVID

Liczba kontroli podczas, których stwierdzono nieprawidłowości 25

	Liczba przeprowadzonych kontroli w 2022 roku
kompleksowe (z arkuszem oceny zakładu oraz listami pytań kontrolnych)	16
tematyczne (z listami pytań kontrolnych i inne tematyczne)	81
interwencyjne – zgłoszenia od konsumentów	10 w tym w 2 obiektach poza ewidencją
interwencyjne – w ramach systemu RASFF	0
sprawdzające	8
kontrole tzw. „odbiorowe” na wniosek podmiotu	54
kontrole graniczne	0
pozostałe kontrole sanitarne (np. akcyjne)	37- kontrole COVID
Ogółem proszę zachować zgodność z MZ-48	206

W roku 2021 wytypowano 70 obiektów do kontroli. W 8 obiektach zaplanowanych do kontroli przedsiębiorcy zakończyli działalność, w 6 zakładach działalność została zawieszona, w związku z czym kontrole nie zostały wykonane. W 8 zakładach nie wykonano kontroli planowanych, w związku z trwającym stanem epidemii w kraju.

Pracownicy sekcji HŻŻiPU zgodnie z poleceniem dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarnio-Epidemiologicznej w Człuchowie wykonywali czynności związane ze stanem epidemii w kraju. W tym czasie rozpatrywano wpływające wszystkie wnioski przedsiębiorców oraz interwencje konsumentów.

Kontrole pozaplanowe przeprowadzano w związku ze złożeniem wniosków przez przedsiębiorców o zatwierdzenie i wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej; wpływającymi podczas trwania roku interwencjami konsumentów oraz skazanych na niewłaściwe warunki higieniczno-sanitarne zakładów, będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie. Poza planem przeprowadzono kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń decyzji nakazujących poprawę stanu technicznego zakładu oraz zaleceń zawartych w bieżących kontrolach zakładu. Przeprowadzono 37 kontroli akcyjnych potwierdzonych protokołami kontroli, w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów w związku z trwającym stanem epidemii w kraju.

2. Działalność kontrolno-represyjna w poszczególnych rodzajach nadzorowanych obiektów:

Lp.	Działalność	Działalność kontrolno-represyjna w obiektach							
		produk cji żywno ści	produk cji pierwot nej żywno ści	obrotu żywno ścią	środkach transportu	żywienia zbiorowego		produkcji i obrotu materiałami i wyrobami	ogółem
						otwartego	zamknięt ego		
1	Liczba obiektów nadzorowanych	35	83	208	89	89	77	14	595
2	Liczba obiektów skontrolowanych	16	9	62	5	29	11	3	135
3.	Liczba obiektów skontrolowanych , w których stwierdzono nieprawidłowości	0	0	10	0	8	0	0	18
4.	Liczba obiektów poddanych ocenie za pomocą arkusza, w tym:	6	0	27	0	16	6	2	57
	liczba obiektów niezgodnych	0	0	0	0	1	0	1	
5.	Liczba kontroli ogółem, w tym:	17	9	72	5	37	18	3	161
	interwencyjnych	0	0	4	0	4	1	0	
6.	Liczba decyzji administracyjnych ogółem, w tym:	3	3	36	4	10	3	1	60
	unieruchomienia/przewrzenia działalności w całości lub części	0	0	0	0	0	0	0	

	zakazu wprowadzania do obrotu produktu	0	0	0	0	0	0	0	0
	inne decyzje merytoryczne	3	3	36	4	10	3	1	60
7.	Liczba mandatów/kwota (zł)	0	0	10/1750	0	7/1650	0	0	17/3400

W roku sprawozdawczym liczba obiektów będących pod nadzorem sekcji HŻŻiPU wynosiła 595, z czego 135 obiektów zostały skontrolowane. W roku 2021r. decyzje administracyjne zostały wydane na przedsiębiorców po przeprowadzonych kontrolach, które wykazały nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny zakładu. Łączna liczba decyzji na poprawę stanu z wyznaczonym terminem wykonania zaleceń wyniosła 2 i obejmowała zakres m.in. niewłaściwy stan techniczny ścian i sufitów. Ponadto wydano 54 decyzje o wykreśleniu zakładu z rejestru, w związku ze złożeniem wniosków przez przedsiębiorców o wykreślenie zakładu z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Liczba mandatów w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości wyniosła 17 na kwotę 3400zł. Ponadto w jednym obiekcie nieewidencjonowanym- punkt sprzedaży wędlin na targowisku miejskim w Czarnem- nałożono 1 mandat na kwotę 300zł.

Porównując do roku ubiegłego liczba jak i kwota nałożonych mandatów spadła. Stwierdzono mniejszą liczbę kontroli z nieprawidłowościami. Liczba wniosków o wykreślenie zakładu z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS jest porównywalna z rokiem ubiegłym. W roku sprawozdawczym wydano 54 decyzje o wykreśleniu zakładu z rejestru natomiast w roku 2020 liczba tych zakładów wyniosła 53. W roku 2021r. łącznie wpłynęło 47 wniosków o zatwierdzenie zakładu i o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

3. Ocena stanu higieniczno-sanitarnego poszczególnych grup nadzorowanych obiektów

Pkt. 3.1. Obiekty produkcji żywności

ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOSCI - ogółem 27 zakładów

W tej grupie znajdują się:

- wytwórnie lodów-1
- automaty do lodów – 4 obiekty
- wytwórnie tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi- 1
- piekarnie- 8 obiektów
- ciastkarnie – 2 obiekty
- przetwórnice owocowo - warzywne grzybowe- 5
- zakłady garmazeryjne- 1
- zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego- 5

W tej grupie wydano 1 decyzję zatwierdzającą zakład oraz 2 decyzje o wykreśleniu zakładu z rejestru. W obiektach produkcji żywności przeprowadzono 13 kontroli, nie nałożono mandatów karnych. Pobrano do badania 20 próbek środków spożywczych, zbóż. Liczba prób zdyskwalifikowanych w tej grupie wynosi 7.

Wytwórnie lodów 1 zakład, który rozpoczął działalność w 2019r. w zakresie produkcji i sprzedaży lodów naturalnych na bazie proszku oraz wody. W roku 2021 przedsiębiorca poinformował w formie pisemnej o zawieszeniu działalności.

Producenci żywności w warunkach domowych

liczba zarejestrowanych zakładów, które produkują żywność w pomieszczeniach używanych głównie jako prywatne domy mieszkalne- 2

Zakres działalności – produkcja ciast poddanych i niepoddanych obróbce termicznej w warunkach domowych.

Liczba przeprowadzonych kontroli 2, liczba pobranych próbek 6-niezdyskwalifikowane.

INNE WYTWÓRNIE ŻYWNOSCI: W tej grupie zakładów znajduje się 6 zakładów

Pieczarkarnia „GARDENIA”, Pieniężnica 76, 77-304 Rzeczenica prowadząca działalność w zakresie konfekcjonowania pieczarki białej;

3 zakłady prowadzące działalność w zakresie uprawy i konfekcjonowania boczniaka;

1 zakład prowadzący działalność w zakresie zbioru i suszenia ziół (działalność w roku 2020 zawieszona),

Zakład produkcyjny „HUBERTUS” wyroby z dziczyzny- zakład zatwierdzony w roku 2021 w zakresie produkcji i sprzedaży wędlin z dziczyzny dla klienta indywidualnego.

W rejestrze zakładów znajdują się 3 zakłady prowadzące działalność w zakresie uprawy i konfekcjonowania boczniaka.

Przeprowadzono 1 kontrolę w tej grupie zakładów, pobrano do badania 3 próbki boczniaka ostrygowatego w kierunku pestycydów i obecności metali. Próbkę niezdyskwalifikowane.

Zakłady produkcji pierwotnej, w tej grupie znajdują się:

- producenci pierwotni- 74

- producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny- 2

- producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni- 7

- liczba kontroli zaplanowanych ogółem: 3, wykonano 2 kontrole, w związku z zakończeniem działalności w 1 gospodarstwie.

- liczba kontroli przeprowadzonych 5, w tym w ramach Planu działania 3

- liczba pobranych próbek ogółem 3, w tym w ramach Planu działania 3 w kierunku pestycydów.

Nie nałożono mandatów karnych oraz nie wydano decyzji administracyjnych.

Do kontroli wyznaczono 5 gospodarstw rolnych, w tym 4 gospodarstwa wspólnie z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz 1 zakład z Inspekcją Ochrony Środowiska. Kontrola zaplanowana wspólnie z Inspekcją Ochrony Środowiska przeprowadzona została przez każdą z Inspekcji w różnych terminach. Przeprowadzono 2 kontrole wspólnie z PIORiN z 4 wytypowanych. Niewykonanie 2 kontroli wynikało z braku uprawy w 2021r.

Pkt 3.2 Obiekty obrotu żywnością

W tej grupie zakładów znajdują się 297 obiekty

W tej grupie zakładów znajdują się;

Sklepy spożywcze 134 obiekty w tym 21 supermarketów

Kioski 9

Apteki 14

Magazyny hurtowe 6

Obiekty ruchome i tymczasowe 9

Środki transportu- 89

Inne zakłady/obiekty obrotu żywnością 36

W obiektach obrotu żywnością przeprowadzono 77 kontroli w tym 4 kontrole interwencyjne. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w trakcie kontroli nałożono na osoby odpowiedzialne 10 mandatów karnych w wysokości 1750zł. Wydano 31 decyzji zatwierdzających zakład na wniosek przedsiębiorców o zatwierdzenie zakładu.

W związku ze złożeniem wniosków o wykreślenie zakładów z rejestru wydano 32 decyzje o wykreśleniu zakładu z rejestru prowadzonego przez PPIS.

Do grupy „Inne zakłady obrotu żywnością” zalicza się m.in. Urzędy Pocztowe, Gminne i Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej, Sklepy na Stacjach Paliw, Skupy, miejsca obrotu suplementami diety, sprzedaż internetowa suplementów diety oraz środków spożywczych.

Liczba zakładów, które zajmują się wprowadzaniem do obrotu suplementów diety:

- 14 aptek

- 6 miejsc obrotu: w tym Klub Zdrowia Weellness. W dwóch zakładach obrotu suplementami diety prowadzona jest również sprzedaż internetowa. (1 strona w konserwacji od roku 2020)

W miejscach obrotu pobrano 151 próbek żywności zgodnie z harmonogramem poboru próbek w tym 8 próbek zostało zdyskwalifikowanych tj.

rukola 1U pobrana w kierunku zawartości azotanów, znakowania oraz organoleptyki, przyczyna dyskwalifikacji: organoleptyka- obcy zapach, świadczący o procesie rozkładu. Podjęto działania w postaci obciążenia za badanie oraz pobranie próbek.

Mięso mielone na kotlety z fileta z piersi indyka – 6U pobrane w kierunku mikrobiologii, przyczyna dyskwalifikacji: mikrobiologia- wykryto obecność Salmonella w 25g. Podjęto działania w postaci obciążenia za badanie oraz pobranie próbek. Sprawę przekazano do właściwego PLW nadzorującego producenta.

Wątroba świeża z kurczaka – 1M, pobrana w kierunku obecności Campylobacter spp. – wykryto Campylobacter spp. w 10g. Przekazano sprawozdanie z badań do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii nadzorującego producenta.

Pkt 3.3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Łącznie pod nadzorem PPIS w Człuchowie znajduje się 89 zakładów żywienia zbiorowego w tym :

Inne zakłady małej gastronomii- 19

Zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych- 25

W tej grupie obiektów nałożono 7 mandatów na kwotę 1650zł. Wydano 2 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego z wyznaczonym terminem wykonania zaleceń. Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości to: brak czystości bieżącej, środki spożywcze po upływie dat minimalnych trwałości, urządzenia chłodnicze w złym stanie higienicznym, brak zachowanej segregacji w urządzeniach chłodniczych, brak odzieży ochronnej u personelu produkującego posiłki.

Liczba przeprowadzonych kontroli 37, w tym 4 kontrole interwencyjne.

Pkt 3.4. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

Liczba obiektów pod nadzorem w tej grupie zakładów to 76. Przeprowadzono 18 kontroli, w tym 1 kontrolę interwencyjną w Zakładzie Karnym w Czarnem.

4. Ocena jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego -

Podczas kontroli w Szpitalu pobrano do badania 2 próbki posiłków obiadowych, dla diety podstawowej w kierunku następujących oznaczeń: wartość energetyczna, zawartość białka, zawartość tłuszczu oraz zawartość soli. Opracowana została analiza pobranych posiłków obiadowych na podstawie otrzymanych wyników badań oraz Norm żywienia dla populacji Polskich i ich zastosowanie z 2020r. Analiza pobranych i zbadanych posiłków wykazała spełnienie zapotrzebowania energetycznego, zawartości białka, tłuszczu oraz soli dla tej grupy żywionych.

Na podstawie arkusza oceny dekadowej ocenianego jadłospisu stwierdzono;

- brak 3 porcji warzyw i/lub owoców w ciągu dnia. Do posiłków tj. śniadania oraz kolacji podawany jest jedynie dodatek, a nie porcja warzyw. W jadłospisie nie uwzględniono owoców.

Dyrekcja szpitala poinformowała pisemnie, iż podpisana została nowa umowa z dostawcą posiłków, ze zwiększoną stawką żywieniową. Oczekując od dostawcy, diety właściwie skomponowanej i spełniającej wymagania żywieniowe.

5. Nadzór nad zakładami żywienia zbiorowego otwartego w sezonie letnim

W sezonie letnim 2021r. przeprowadzono łącznie 20 kontroli, w tym w 7 punktach małej gastronomii oraz 2 obiektach ruchomych. Liczba zaplanowanych kontroli: 7 w tym 2 punkty małej gastronomii. Łączna liczba kontroli pozaplanowych w sezonie letnim wyniosła 15, przeprowadzono 3 kontrole interwencyjną oraz 2 kontrole sprawdzające. Liczba zakładów w których stwierdzono nieprawidłowości wynosi 5. Liczba nałożonych mandatów 5 na kwotę 1050zł. Zarejestrowano 3 interwencje konsumentów w 2 zakładach nie potwierdzono zasadności interwencji.

6. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością:

w zakładach produkcji FCM i miejscach wprowadzania do obrotu:

- Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością- 2
- Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością 12 w tym
- Hurtownie 1
- Sklepy 11

Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w tej grupie pod nadzorem znajduje się 2 zakłady:

Przedsiębiorstwo Produkcyjne „Polstyr” sp. z o.o., ul. Koszalińska 4, 77-300 Człuchów, który produkuje naczynia z tworzyw sztucznych m.in. pojemniki do przechowywania żywności oraz dzbanki z miarką. Podstawowymi tworzywami używanymi do produkcji tych naczyń jest polistyren oraz polipropylen. W roku 2021r. przeprowadzono kontrolę sanitarną z wykorzystaniem arkusza oceny zakładu produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz listy pytań kontrolnych dla zakładów produkcji materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Nie stwierdzono niezgodności. Podczas kontroli pobrano do badania 2 pojemniki do przechowywania żywności w kierunku migracji specyficznej oraz oceny organoleptycznej. Próbkę zgodne z wymaganiami.

STEC-POL Zakład Produkcyjno-Handlowy, ul. Koszalińska 25, 77-300 Człuchów, którego zakres działalności oparty jest o produkcję i sprzedaż opakowań tekturowych do pośredniego kontaktu z żywnością. Zakład wpisano do rejestru zakładów w roku 2021.

Miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością – sklepy – 11 obiektów znajduje się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz 1 Hurtownia prowadząca działalność w zakresie przewijania folii aluminiowej, spożywczej oraz papieru do kontaktu z żywnością. W roku 2021 zaplanowano 3 kontrole w miejscach obrotu - nie wykonano 1 kontroli w tej grupie zakładów, w związku z zakończeniem działalności. W 1 zakładzie obrotu przeprowadzono kontrolę sanitarną z wykorzystaniem arkusza oceny zakładu obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz listy pytań kontrolnych dla zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Podczas przeprowadzonych kontroli w zakładach produkcji jak i obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością nie stwierdzono nieprawidłowości.

7. Interwencje i skargi konsumentów/organizacji

Tab. Interwencje/skargi konsumentów/organizacji

Grupy obiektów/ żywności	rodzaje	Liczba obiektów pod nadzorem	Liczba interwencji, skarg konsumentów/organizacji na działanie obiektów znajdujących się pod nadzorem	Zasadność interwencji/skarg konsumentów w %

Obrót żywnością		4	3/8
Żywnienie zbiorowe otwarte		3	
Żywnienie zbiorowe zamknięte		1	

Najczęstsze przyczyny zgłaszania interwencji

Liczba zarejestrowanych interwencji w roku 2021 w sekcji HŻŻiPU wyniosła 10, w tym w dwóch zakładach poza ewidencją. Interwencje dotyczyły głównie braku zachowania właściwego stanu higienicznego zakładu oraz środków spożywczych znajdujących się w obrocie po upływie terminu przydatności do spożycia oraz dat minimalnych trwałości. Interwencja zgłoszona przez osadzonego Zakładu Karnego w Czarnem, dotyczyła braku zapewnienia właściwej odzieży ochronnej u osób wydających posiłki, niewłaściwego przetrzymywania termosów z posiłkiem obiadowym, brakiem ich zabezpieczenia przed dostępem osób trzecich oraz przetrzymywania odzieży prywatnej, należącej do osób wydających posiłki w pomieszczeniu służącym do porcjowania posiłków. Przeprowadzona kontrola interwencyjna w zakładzie nie potwierdziła powyższych zażaleń. Osadzony otrzymał pisemną odpowiedź na złożoną interwencję.

Interwencje w zakładach będących poza ewidencją PSSE w Człuchowie tj.

Punkt sprzedaży wędlin na targowisku miejskim w miejscowości Czarne. Anonimowa interwencja telefoniczna zgłoszona przez konsumenta do Urzędu Skarbowego w Człuchowie, którą US przekazał protokołem przyjęcia ustnego zawiadomienia o podejrzeniu naruszenia obowiązujących przepisów prawnych do rozpatrzenia. Przeprowadzona kontrola interwencyjna przez pracowników sekcji HŻŻiPU potwierdziła zawarte zażalenia w interwencji tj. brak odzieży ochronnej u osoby dokonującej sprzedaży wyrobów wędliniarskich, braku zachowania właściwych warunków sprzedaży dla wyrobów wędliniarskich - przechowywanie niezgodnie z zaleceniem producenta. Brak zachowanych warunków chłodniczych. Na osobę odpowiedzialną nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego oraz skierowano pismo do właściwego PPIS w Drawsku Pomorskim nadzorującego przedsiębiorcę o przeprowadzonej kontroli oraz stwierdzonych nieprawidłowościach.

Kontrola interwencyjna w zakładzie produkcyjnym: Manufaktura Serowarska w m. Czarne będącym pod nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii w Człuchowie, w zakresie produkcji produktów mlecznych w ramach działalności marginalnej, lokalnej. Kontrola została przeprowadzona w związku z pismem PLW w Walczu oraz pismem PPIS w Walczu dot. produktu „plotka w zalewie słodko-kwaśnej”, producent Las Bór EKO sp.z.,o.o. , ul. Kolejowa Człopa, który wyprodukowany został niezgodnie z zakresem decyzji. Podczas kontroli ustalono, iż produkt ten został zakupiony przez właściciela Manufaktury Serowarskiej od producenta w ramach rozliczenia finansowego. W trakcie kontroli nie stwierdzono w zakładzie produktu objętego interwencją ponieważ został on sprzedany. Informacje o przeprowadzonej kontroli zostały przekazane PLW w Walczu oraz PPIS w Walczu.

8. Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W roku 2021 zostało pobranych 212 próbek, z czego 171 w ramach Urzędowej kontroli, 26 w ramach Urzędowej kontroli i Monitoringu i 15 w ramach Monitoringu.

Liczba próbek zdyskwalifikowanych w poszczególnych grupach asortymentowych, przyczyna dyskwalifikacji np. mikrobiologia, znakowanie, metale, pestycydy:

- 6 próbek – (6U) świderki śmietankowe – lody z automatu zbadane w kierunku mikrobiologii – zdyskwalifikowane – przekroczenie liczby Enterobacteriaceae
- 6 próbek (6U) mięsa mielonego na kotlety z fileta z piersi indyka zbadanego w kierunku mikrobiologii – zdyskwalifikowane – wykryto obecność Salmonella w 25g

- 1 próbka (1U) rukoli – zbadanej w kierunku organoleptyki – zdyskwalifikowana - zapach: obcy, świadczący o procesach rozkładu,
- 1 próbka (1M) wątroby z kurczaka kl. A – zbadanej w kierunku mikrobiologii – zdyskwalifikowana - obecność *Campylobacter* spp. wykryto w 10g,
- 1 próbka (1UM) ziarna owsa konsumpcyjnego – zbadana w kierunku obecności szkodników oraz buławinki czerwonej - zdyskwalifikowana - stwierdzono 6 żywych wołków zbożowych, 2 żywe larwy i 8 martwych chrząszczy/kg.

9. RASFF – System Ostrzegania o Niebezpiecznej żywności i Paszach

W roku 2021 zgłoszono do systemu RASFF - 1 produkt: mięso na kotlety z fileta z piersi indyka- surowy wyrób mięsny pobrany w sieci sklepów Biedronka. W ramach UKŻ przedstawiciele PPIS w Człuchowie pobrali do badań laboratoryjnych produkt pn. „Mięso na kotlety z fileta z piersi indyka” 400 g w kierunku mikrobiologii: *Salmonella* spp w 25g, Gronkowce koagualazo-dodatnie/*Staphylococcus aureus*, enterotoksyny gronkowcowe. Zgodnie z decyzją przedsiębiorcy nie zabezpieczono kontrpróbki. Badanie wykonano metodą PN-ES ISO 6579-1:2017-04, które wykazało obecność *Salmonella*, wykryte w 1 z 5 pobranych próbek. Ze względu na stwierdzenie obecności *Salmonella* w 25g w 1 próbce ww. produkt zakwestionowano. Ustalono, że ww. produkt dostarczony został do sklepu z Centrum Dystrybucyjnego ul. Strefowa 9, 75-202 Koszalin. Produkt został wyprzedany ze sklepu Biedronka. O wynikach badań została poinformowana firma Jeronimo Martins Polska oraz sklep Biedronka w Człuchowie, producent: Wielkopolski Indyk Sp z.o.o. Bolesławiec 12A, 62-050 Mosina oraz Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 250, 60-166 Poznań właściwy terenowo ze względu na siedzibę producenta.

10. Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

Pod wspólnym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie oraz Powiatowej Inspekcji Weterynaryjnej znajduje się 1 zakład tj. Zajazd „Ostoja”, Małgorzata Lenio, Sporysz 8, 77-304 Rzeczenica prowadzący działalność w zakresie produkcji potraw od surowca do gotowej potrawy (zupy, dania mięsne, rybne, surówki) podawanych w naczyniach wielokrotnego użytku, sprzedaży wyrobów garmażeryjnych własnej produkcji w opakowaniach jednostkowych, sprzedaży napojów alkoholowych i bezalkoholowych zimnych i gorących podawanych w naczyniach wielokrotnego użytku. Zakres nadzoru sprawowanego przez PLW to rozbiór i przetwórstwo mięsa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej-MLO. W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono wspólnych kontroli.

11. Współpraca z Policją, strażą miejską oraz innymi służbami.

W związku z wystąpieniem stanu epidemii przeprowadzono wspólne z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie, kontrole zakładów żywienia zbiorowego, miejsc obrotu, w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów.

12 Współpraca z organizacjami- Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie w ramach przypomnienia o obowiązku rejestracji producentów produkcji pierwotnej, skierował pismo do Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Człuchowie oraz Urzędów Gmin i Miast z prośbą o przekazanie w/w obowiązku. Ponadto podano adres strony internetowej na której dostępne są zalecenia higieniczne dla producentów owoców miękkich i warzyw liściastych w sprawie ograniczenia ryzyka zanieczyszczenia mikrobiologicznego żywności.

5. DZIAŁANIA W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ

I PROMOCJI ZDROWIA

Sekcja Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Człuchowie realizuje kierunki działań prozdrowotnych w oparciu o *Ustawę o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* z dnia 14 marca 1985 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 195 ze zm.), zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia oraz potrzeby środowiska lokalnego wynikające z aktualnej sytuacji epidemiologicznej w Polsce.

Ostatni rok był kolejnym dużym wyzwaniem dla pracowników Inspekcji Sanitarnej. Wzrosty zakażeń, wdrażane obostrzenia, system nauki zdalnej oraz potrzeba koordynacji wielu zadań związanych ze stanem epidemii COVID-19 wymusiła nowe kierunki działań pracowników pionu Promocji Zdrowia.

Odpowiadając na potrzeby wynikające z sytuacji epidemiologicznej realizowano działania zmierzające do walki z koronawirusem, uwzględniając jednocześnie obowiązek realizacji działań profilaktycznych obejmujących szerokie spektrum chorób zagrażających społeczeństwu.

Działalność oświatowo – zdrowotna realizowana jest w celu kształtowania odpowiednich postaw oraz zachowań prozdrowotnych. Opiera się na inicjowaniu i wytyczaniu kierunków działań zmierzających do zapoznania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowaniu zasad higieny, zdrowego stylu życia, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo-zdrowotnej prowadzonej przez placówki nauczania i wychowania.

Grupę odbiorców stanowi społeczność lokalna, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych, młodzieży ze szkół ponadpodstawowych, rodziców i opiekunów, nauczycieli, wychowawców oraz pedagogów szkolnych.

5.1 Realizacja interwencji programowych

1. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Główny cel programu

Edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o indywidualną odpowiedzialność i wolny wybór jednostki.

Liczba szkół realizujących program

W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2020/2021 program realizowany był w **7 szkołach** podstawowych.

Liczba uczestników programu

W programie uczestniczyło **820 uczniów**.

Liczba wizytacji:

W 2021 roku przeprowadzono **2 wizytacje** w ramach oceny realizacji programu „Trzymaj Formę!”. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Po rocznej przerwie spowodowanej epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 program edukacyjny „Trzymaj Formę!” został wznowiony. W XV edycji programu udział wzięło 7 szkół podstawowych. Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych w klasach V-VIII.

Działania w ramach programu są realizowane przez koordynatorów szkolnych przy współudziale pracownika sekcji Promocji Zdrowia z Higieną Dzieci i Młodzieży oraz zaproszonych specjalistów, w tym: dietetyków, trenerów, sportowców, pielęgniarek oraz wsparciu rodziców i kadry pedagogicznej.

Z powodu trudności wywołanych ograniczeniami i czasowym zawieszeniem zajęć stacjonarnych w szkołach, koordynatorzy musieli wykazywać się olbrzymią kreatywnością realizując program, jednak jakość podjętych działań jest zadowalająca.

Sprawozdanie z realizacji programu „Trzymaj Formę!” w roku szkolnym 2020/2021 sporządziło 7 szkół (2 szkoły dostarczyły sprawozdanie w formie pisemnej – brak deklaracji uczestnictwa w systemie).

- W ramach promocji programu „Trzymaj Formę!” zamieszczono 1 informację na stronie Facebook prowadzonej przez PSSE w Człuchowie:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1945749105597717&id=478098392362803

Liczba odbiorców postu: 193.

2. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

Główny cel programu

Zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Liczba szkół realizujących program

W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2020/2021 program realizowany był w **7 przedszkolach**.

Liczba uczestników

W programie uczestniczyło **215 dzieci w wieku 5-6lat** oraz **58 rodziców**.

Liczba wizytacji

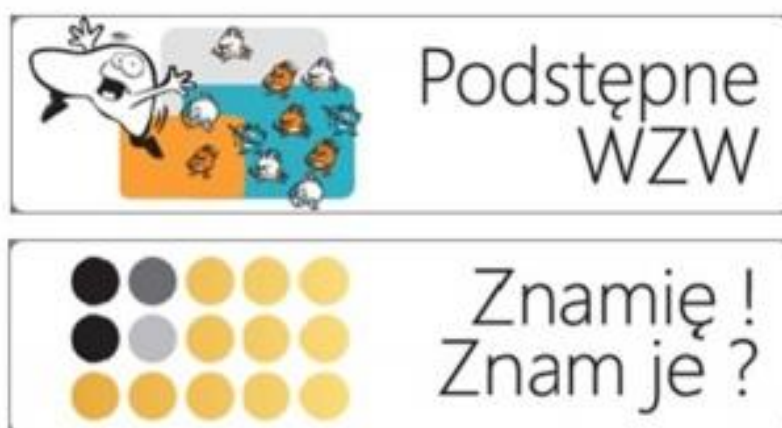
W 2021 roku przeprowadzono **4 wizytacje** w ramach oceny realizacji programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” był realizowany w powiecie człuchowskim po raz pierwszy i wzbudził duże zainteresowanie dyrektorów przedszkoli, którzy chętnie przystąpili do jego realizacji. Założenia programu były przekazane koordynatorom lub dyrekcji placówki indywidualnie w czasie bezpośrednich spotkań lub w formie on-line. Pomimo utrudnień związanych z epidemią COVID-19 większość przedszkoli zrealizowała program zgodnie z założeniami, rozszerzając zajęcia o dodatkowe działania, takie jak: zajęcia kulinarne, spotkania z rolnikami, gry i zabawy tematyczne zrealizowane wspólnie z rodzicami. Według koordynatorów przedszkolnych program wpływa na zwiększenie świadomości i wiedzy dzieci na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych.

Działania w ramach programu są realizowane przez koordynatorów przedszkolnych przy współudziale pracownika pionu Promocji Zdrowia.

Sprawozdanie z realizacji programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” w roku szkolnym 2020/2021 sporządziło 7 przedszkoli.

3. Programy edukacyjne „Podstępne WZW”, „Znamię! Znam je?”

Programy edukacyjne „Podstępne WZW”, „Znamię! Znam je?” są realizowane w ramach profilaktyki zakażeń wirusowego zapalenia wątroby oraz profilaktyki zachorowań na czerniaka. Programy zostały opracowane przy współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej Województwa Pomorskiego i Fundacji „Gwiazda Nadziei”.

a) „Podstępne WZW”

Główny cel programu

Upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, uświadomienie ryzyka zakażenia wirusami HBV i HCV oraz zagrożeń wynikających z zakażenia, wpojenie zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad akceptacją osób zakażonych.

Liczba szkół realizujących program

W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2020/2021 program realizowany był w **2 szkołach** ponadpodstawowych.

Liczba uczestników

W programie uczestniczyło **259 uczniów**.

Liczba wizytacji:

W 2021 roku przeprowadzono **1 wizytację** w ramach oceny realizacji programu „Podstępne WZW”. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

b) „Znamię! Znam je?”

Główny cel programu

Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat czerniaka, jednego z najbardziej agresywnych nowotworów skóry, zachęcanie do regularnych badań oraz przestrzeganie podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem.

Liczba szkół realizujących program

W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2020/2021 program realizowany był w **2 szkołach** ponadpodstawowych.

Liczba uczestników

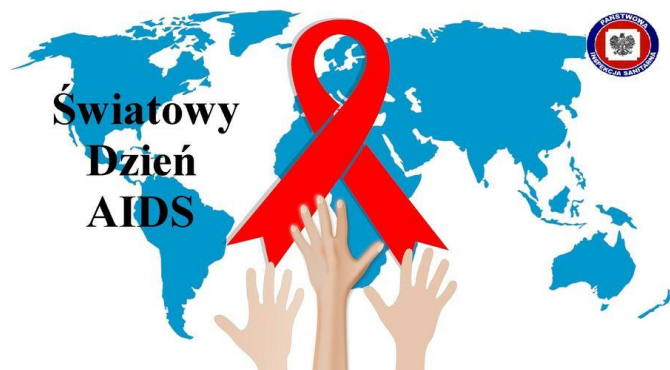
W programie uczestniczyło **259 uczniów**.

Liczba wizytacji:

W 2021 roku przeprowadzono 1 wizytację w ramach oceny realizacji programu „Znamię! Znam je?”. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ze względu na trwający stan epidemii wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2 i czasowym zawieszeniem zajęć, koordynatorzy programu część zajęć realizowali online. Pomimo tych trudności szkoły w zadowalającym stopniu zrealizowały założenia programu.

4. „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS”

Działania profilaktyczne dotyczące zakażeń wirusem HIV są realizowane na podstawie *Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS opracowanego na lata 2017-2021*. Założenia programu obejmują usprawnianie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV, edukację społeczeństwa oraz podjęcie wsparcia i

opieki zdrowotnej dla osób zarażonych HIV i chorych na AIDS.

Główny cel programu

Głównym celem Programu jest podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz promowanie zachowań, które mają na celu zapobieganie zakażeniom HIV, w tym:

- wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiany postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie;
- zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS;
- zwiększenie poziomu akceptacji społecznej wobec osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich.

Ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju i obowiązujące obostrzenia niemożliwe było zrealizowanie zadań zaplanowanych w *Harmonogramie realizacji Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV opracowanego na lata 2017-2021*. W 2021 r. działania profilaktyczne, w tym obchody „Światowego Dnia AIDS” realizowane były poprzez media społecznościowe i dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Profilaktyka zakażeń HIV w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **6 postów** na temat profilaktyki zakażeń HIV i zwalczania AIDS (w tym informacje na temat obchodów „Światowego Dnia AIDS”). Liczba odbiorców postu: 600.

Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane do: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Liczba odbiorców: 50.

Kampania profilaktyczna „Czy wiesz, że...”

W czerwcu 2021 r. PSSE w Człuchowie włączyła się w kampanie profilaktyczną „Czy wiesz, że...”. Kampania miała na celu podniesienie poziomu wiedzy, odczarowanie mitów i przybliżenie faktów na temat wirusa HIV, choroby

AIDS, zwiększenie wśród grupy docelowej świadomości, że istnieje możliwość szybkiej diagnostyki oraz rozpropagowanie informacji o miejscach, gdzie można uzyskać fachową wiedzę i pomoc w temacie HIV/AIDS. Działania edukacyjne w ramach kampanii były zrealizowane poprzez media społecznościowe przy wykorzystaniu 5 projektów plakatów kampanijnych. W ramach kampanii zamieszczono **5 postów**, które trafiły do **1514 odbiorców**.

5. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Najskuteczniejszym działaniem w dziedzinie profilaktyki chorób odtytoniowych jest zapobieganie palenia tytoniu. Dlatego też konieczne są interdyscyplinarne działania zmierzające do kształtowania prawidłowych postaw zdrowotnych od najmłodszych lat.

Główny cel programu

Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Liczba przedszkoli realizujących program

W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2020/2021 program realizowany był w **1 przedszkolu – Przedszkole Gminne w Czarnem**.

Liczba uczestników

W programie uczestniczyło **120 dzieci**, w tym:

- 50 dzieci 5-letnich,
- 70 dzieci 6-letnich,

W ramach realizacji programu „Czyste powietrze wokół nas” zakłada się: wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów, wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych dymów, „wydobycie” dymu papierosowego, zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego, zwiększenie wiedzy na temat skutków palenia papierosów, zwiększenie wrażliwości dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym.

Działania w ramach programu są realizowane przez koordynatora szkolnego przy współudziale pracownika pionu Promocji Zdrowia.

Przedszkola wciąż często korzystają z treści programowych, jednak brak konieczności sprawozdawania działań zaniża faktyczny zasięg programu.

5.2 Realizacja interwencji nieprogramowych

1. Monitorowanie przestrzegania zapisów ustawy antytytoniowej

Monitorowanie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. 2021 poz. 276).

Do Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Gdańsku przesyłane są miesięczne sprawozdania dotyczące przestrzegania zakazu palenia w przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych, jednostkach organizacyjnych systemu oświaty, jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, zakładach pracy, obiektach kultury i wypoczynku, lokalach gastronomiczno-rozrywkowych, obiektach służących obsłudze podróżnych, pomieszczeniach obiektów sportowych i innych pomieszczeniach użytku publicznego na podstawie informacji uzyskanych podczas kontroli ww. obiektów od pracowników Sekcji: Epidemiologii, Higieny Pracy, Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku, Higieny Komunalnej oraz Promocji Zdrowia z Higieną Dzieci i Młodzieży.

Ilość przeprowadzonych kontroli

W 2021 r. zostały przeprowadzone 273 kontrole. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Światowy Dzień Bez Tytoniu

Publikacja informacji na temat „Światowego Dnia bez Tytoniu

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **6 postów** na temat profilaktyki chorób odtytoniowych i szkodliwości palenia tytoniu. Liczba odbiorców postów: 1228.

3. Światowy Dzień Rzucania Palenia

W ramach obchodów „Światowego Dnia Rzucania Palenia” Powiatowa Stacja Sanitarnej-Epidemiologicznej przeprowadziła zajęcia profilaktyczno-edukacyjne w Liceum Ogólnokształcącym w Człuchowie oraz w Klubie Seniora w Przechlewie.

a) Zajęcia w Klubie Seniora w Przechlewie

9 listopada 2021 r. odbyły się zajęcia dla członków Klubu Seniora w Przechlewie. Zakres merytoryczny spotkania obejmował dane statystyczne w

Polsce i na świecie dot. palenia tytoniu, skutki zdrowotne palenia tytoniu (choroby układu oddechowego, choroby układu krążenia, nowotwory), szkody psychospoleczne i materialne spowodowane paleniem tytoniu. Po części wykładowej przeprowadzono dyskusję w formie burzy mózgów pt. „Jak zmotywować bliską osobę do rzucenia palenia tytoniu?” Udział w spotkaniu wzięło 18 osób.

„Światowy Dzień Rzucania Palenia” – Klub Seniora w Przechlewie

b) **Prezentacja w Liceum Ogólnokształcącym w Człuchowie**

16 listopada 2021 r. odbyła się prelekcja dla uczniów LO w Człuchowie na podstawie prezentacji multimedialnej pt.: „Każdy moment jest DOBRY, by rzucić palenie!”.

Zakres merytoryczny spotkania obejmował dane statystyczne w Polsce i na świecie, zjawisko palenia tytoniu wśród osób poniżej 18 roku życia, szkodliwość palenia e-papierosów i tradycyjnych papierosów. Udział w spotkaniu wzięło 60 osób.

Publikacja informacji na temat „Światowego Dnia Rzucania Palenia”

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **4 posty** na temat profilaktyki chorób odtytoniowych i sposobów radzenia sobie z nałogiem. Liczba odbiorców postów: 1600.

Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane do: 5 szkół ponadpodstawowych, ośrodka szkolno-wychowawczego, klubu seniora, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Liczba odbiorców: 575.

4. Profilaktyka zakażeń koronawirusem

Trwająca epidemia koronawirusa SARS-CoV-2 wymagała od pracowników Inspekcji Sanitarnej prowadzenia szeroko zakrojonej profilaktyki zakażeń koronawirusem na podstawie zaleceń Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Ministerstwa Zdrowia w oparciu o aktualną sytuację epidemiologiczną.

a) Prelekcja dla uczniów Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie

Uczestnikom zajęć zostały przedstawione aktualne wytyczne GIS, MEN, MZ dotyczące profilaktyki zakażeń koronawirusem. Wspólnie tworzono mapę miejsc, w których obowiązuje zasłanianie ust maseczką. Łączna liczba odbiorców – 20 osób (uczniowie klas IV-VI).

b) Narada szkoleniowa dla pedagogów szkół ponadpodstawowych dot. organizacji działań profilaktyczno-edukacyjnych w I semestrze roku szkolnego 2021/2022

W PSSE w Człuchowie odbyła się narada szkoleniowa dot. planowania działań profilaktycznych dla pedagogów szkół ponadpodstawowych z udziałem przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie. W trakcie spotkania uczestnikom zostały przedstawione procedury wymagane przy realizacji spotkań i warsztatów obowiązujących ze względu na stan epidemii. Ponadto omówiono trudności w przestrzeganiu ww. procedur w poszczególnych szkołach.

c) Narada dot. planowania działalności oświatowo-zdrowotnej w Przedszkolu Gminnym w Czarnem

Podczas narady omówiono realizację wytycznych GIS, MEN, MZ przez dyrekcję i pracowników Przedszkola Gminnego w Czarnem. Skonsultowano sposób postępowania z rodzicami, którzy nie stosują się do obowiązujących obostrzeń i przemieszczają się po budynku nie zakrywając ust i nosa maseczką.

Profilaktyka zakażeń koronawirusem w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **134 posty** dot. tematyki koronawirusa. Liczba odbiorców postów: 1800.

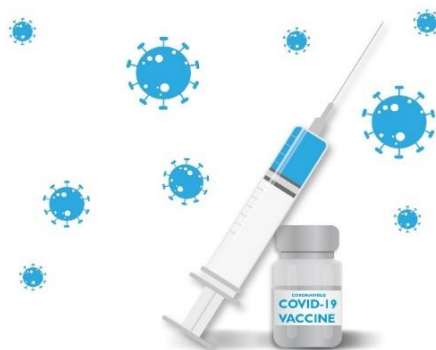

Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci autorskich plakatów tematycznych zostały przekazane do: 1 podmiotu medycznego, Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Liczba odbiorców 110.

Przez cały rok pracownicy sekcji Promocji Zdrowia z Higieną Dzieci i Młodzieży byli w stałym kontakcie z dyrektorami placówek oświatowo-wychowawczych. Na bieżąco udzielali porad i wskazówek dotyczących działań zapewniających bezpieczeństwo uczniów oraz wychowawców.

5. Promocja szczepień ochronnych

W 2021 r. promocja szczepień przeciw COVID-19 była jednym z podstawowych kierunków zadań edukacyjnych PSSE w Człuchowie. Zadanie to było realizowane przez wszystkich pracowników, którzy w trakcie przeprowadzania wywiadów epidemiologicznych zachęcali do szczepień, przedstawiali korzyści z ich przyjęcia oraz

informowali, gdzie znaleźć wiarygodne informacje. Ponadto sekcja Promocji Zdrowia systematycznie prowadziła Kampanię Informacyjną #SzczepimySię, w ramach której podjęto szereg działań promocyjno-edukacyjnych.

a) **Akcja informacyjna – styczeń 2021 r.**

W styczniu 2021 r. zostały wysłane pisma informacyjne dot. realizacji Kampanii #SzczepimySię. Pisma z prośbą o aktywne włączenie się w Kampanię wraz z materiałami promocyjnymi zostały wysłane do **119 placówek** (8 jednostek samorządu terytorialnego, 36 placówek nauczania i wychowania, 27 zakładów pracy, 3 urzędów, Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Człuchowie, SPZOZ w Człuchowie, 8 Bibliotek/domów kultury, 33 placówek realizujących świadczenia zdrowotne, Zakładu Karnego w Czarnem).

b) **Spotkanie informacyjno-instruktażowe – w punkcie szczepień przy współudziale OSP Czarne – styczeń 2021 r.**

25 stycznia 2021 r. zorganizowano spotkanie punkcie szczepień w powiecie człuchowskim, w trakcie którego przekazano informacje na temat możliwości rejestracji pacjentów na szczepienie przeciw COVID-19. Przekazano materiały informacyjne oraz omówiono obowiązujące wytyczne GIS i MZ w trakcie realizacji szczepień.

Wizytacja punktu szczepień p/COVID-19 w Czarnem

- Informacja dotycząca realizacji zadania została zamieszczona na portalu Facebook dnia 25.01.2021 r.: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1791686217670674&id=478098392362803.

c) **Narada dot. strategii promocji szczepień p/COVID-19 w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Czarnem – wrzesień 2021 r.**

Podczas narady omówiono strategię promocji szczepień przeciw COVID-19 w szkole. Został wyznaczony termin spotkania z rodzicami, w trakcie którego zostaną oni poinformowani o możliwości zaszczepienia siebie i dzieci przed COVID-19 oraz o korzyściach płynących z ochrony zapewnionej przez szczepionkę. Udział w spotkaniu wzięły 2 osoby – dyrektor oraz pedagog szkolny.

d) **Pogadanka dla uczniów Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie – wrzesień 2021 r.**

W trakcie spotkania z młodzieżą przedstawiono formalne warunki przyjęcia szczepienia przeciw COVID-19 oraz

korzyści zdrowotne i społeczne związane z ochroną poszczepienną. Młodzież oraz wychowawcy klas zostali poinformowani o dobrowolności szczepienia a przedstawione treści były nakierowane na profilaktykę zakażeń koronawirusem. Udział w spotkaniu wzięło 15 uczniów (kl. VII-VIII).

e) Narada szkoleniowa dla pedagogów szkół ponadpodstawowych – październik 2021 r.

W trakcie spotkania zaplanowano współpracę w ramach działań edukacyjnych ukierunkowanych na młodzież w szkołach ponadpodstawowych. Omówiono działania realizowane przez szkoły. Udział w spotkaniu wzięło 7 osób.

f) Prelekcja na podstawie prezentacji multimedialnej dla uczniów Zespołu Szkół Sportowych w Człuchowie – listopad 2021 r.

W prezentacji uczestniczyli uczniowie klas III Liceum Ogólnokształcącego Sportowego w Człuchowie. W trakcie spotkania zostały przedstawione korzyści wynikające z przyjęcia szczepienia przeciw COVID-19, zależność między szczepieniem a możliwością zachorowania i/lub hospitalizacji, właściwe przygotowanie się do szczepień oraz różnice między dawką przypominającą a uzupełniająca. Udział w spotkaniu wzięło 50 uczniów.

Promocja szczepień przeciw COVID-19 w ZSS w Człuchowie

g) Akcja informacyjna prowadzona w internecie

Przez cały rok 2021 systematycznie prowadzono akcję informacyjną w internecie. W mediach społecznościowych prowadzonym przez PSSE w Człuchowie zostało opublikowanych 111 postów dot. szczepień p/COVID-19.

- **Ponadto opublikowano 16 postów promujących szczepienia z zakresu profilaktyki: ospy wietrznej, błonicy, grypy, pneumokoków, WZW, Tygodnia Szczepień itp.**

Promocja szczepień ochronnych w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **127 postów** na temat promocji szczepień ochronnych. Liczba odbiorców postów: 1800.

Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych i plakatów zostały przekazane do: 1 podmiotu medycznego, Ochotniczej Straży Pożarnej. Liczba odbiorców 200.

6. Promocja zdrowego stylu życia

Nadwaga i otyłość zajmują 5 miejsce wśród czynników zagrażających zdrowiu i życiu w skali globalnej. Można jej zapobiegać poprzez zdrowy styl życia

24 października
Światowy Dzień Walki z Otyłością

Kiedy pojawia się otyłość?

Masę ciała ocenia przyjęty na całym świecie wskaźnik BMI. Jak go obliczyć?
Prawidłową wagę mają osoby których BMI nie przekracza 25 punktów.

- ! Powyżej **25** punktów występuje nadwaga.
- ! Powyżej **30** punktów występuje nadwaga, która jest szczególnie niebezpieczna dla zdrowia.

Większość przypadków nadwagi lub otyłości uwarunkowana jest niewłaściwym trybem życia.

Ogranicz ryzyko powstawania otyłości

- Spożywaj posiłki regularnie (4-5 posiłków co 3-4 godziny).
- Zwiększ spożycie warzyw i owoców.
- Unikaj alkoholu.
- Zmniejszaj spożycie tłuszczów zwierzęcych i cukru.
- Ogranicz spożycie mięsa do 0,5kg tygodniowo. Ogranicz tłuste mięsa.
- Bądź aktywny fizycznie – przynajmniej 30 minut 5 dni w tygodniu.

a) „Światowy Dzień Walki z Otyłością” w Klubie Seniora w Przechlewie

Z okazji obchodów Światowego Dnia Walki z Otyłością zorganizowano spotkanie w Klubie Seniora w Przechlewie. W ramach spotkania przedstawiono uczestnikom zasady zdrowego żywienia na podstawie Piramidy Zdrowego Żywienia i Aktywności Fizycznej dla Osób w Starszym Wiekui oraz dokonano pomiarów masy i składu ciała. Z każdym omówiono indywidualnie uzyskane w pomiarze parametry w kontekście zalecanych norm. Udział w spotkaniu wzięło 18 osób.

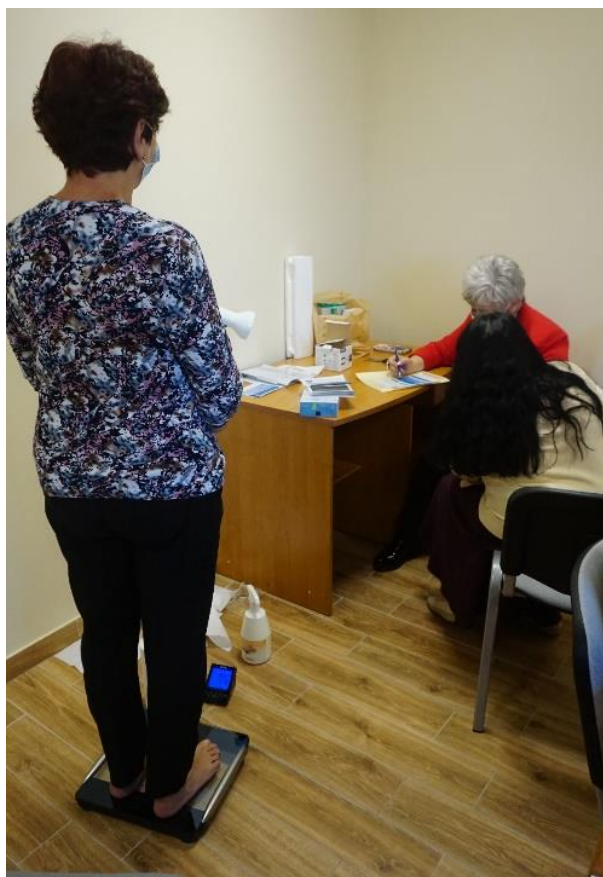
„Światowy Dzień Walki z Otyłością” w mediach społecznościowych

W ramach obchodów „Światowego Dnia Walki z Otyłością” 24 października 2021 r. zamieszczono **3 posty** tematyczne. Liczba odbiorców postów: 1049.

Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek i broszur przekazanych z okazji „Światowego Dnia Walki z Otyłością” trafiły do: klubu seniora. Liczba odbiorców 20.

„Światowy Dzień Walki z Otyłością” w Klubie Seniora w Przechlewie

b) Promocja zdrowego stylu życia

Przez cały rok w mediach społecznościowych prowadzona była akcja informacyjna mająca na celu szeroko rozumianą promocję zdrowia w oparciu o zbilansowaną dietę i aktywność fizyczną. Zakres tematyczny zamieszczonych informacji obejmuje: bezpieczeństwo żywności, zalety jedzenia warzyw i owoców, prawidłowe nawodnienie organizmu, suplementy diety, prawidłowe przechowywanie żywności, wpływ diety i aktywności fizycznej na zdrowie jednostki, niedożywienie, niedowaga i otyłość itp.

Promocja zdrowego stylu życia w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **107 postów** na temat promocji zdrowego stylu życia. Liczba odbiorców postów: 1800.

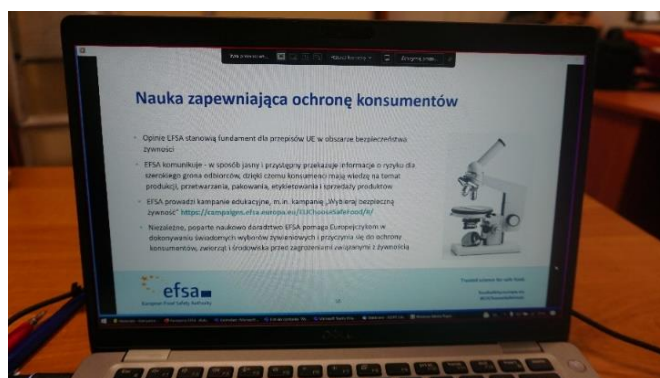
Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane do: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Liczba odbiorców 60.

7. Kampania „Wybieram bezpieczną Żywność”

Kampania „Wybieram bezpieczną żywność” (#EUChooseSafeFood) jest efektem współpracy Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) z Europejskim Urzędem ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA). Kampania ma na celu uświadomienie konsumentom, jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. Ma ona również pomóc konsumentom w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących codziennych wyborów żywieniowych.

W ramach realizacji założeń Kampanii PSSE w Człuchowie zorganizowało spotkanie dla rodziców (w wieku 25-45 lat) dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym. Spotkanie odbyło się 28 października 2021 r. poprzez program *Microsoft Teams*. Udział w spotkaniu wzięły **24 osoby z 6 szkół podstawowych i 4 przedszkoli**.

Kampania „Wybieram bezpieczną Żywność” – PSSE w Człuchowie

Promocja Kampanii „Wybieram bezpieczną żywność” w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **3 posty** promocyjne dot. kampanii „Wybieram bezpieczną żywność”. Liczba odbiorców postów: 569.

8. Kampania „Profilaktyka 40 PLUS”

Głównym celem programu „Profilaktyka 40 PLUS” jest ocena organizacji i efektywności objęcia świadczeniobiorców od 40. roku życia profilaktyczną diagnostyką w zakresie najczęściej występujących problemów zdrowotnych. Dzięki badaniom profilaktycznym wiele chorób można wykryć bardzo wcześnie i uniknąć długotrwałego, a czasem nieskutecznego leczenia, które jest konsekwencją zbyt późnej diagnozy.

W ramach wsparcia kampanii rządowej PSSE w Człuchowie włączyła się w jej promocję poprzez media społecznościowe oraz dystrybucję materiałów programowych.

Dystrybucja materiałów programowych

W lipcu 2021 r. zostały wysłane pisma informacyjne z materiałami programowymi „Profilaktyka 40 PLUS” do wszystkich samorządów na terenie powiatu człuchowskiego z prośbą o włączenie się w działania promocyjne. Pismo zostało wysłane do 7 placówek.

Promocja programu „Profilaktyka 40 PLUS” w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **9 postów** na temat programu „Profilaktyka 40 PLUS”. Liczba odbiorców postów: 1600.

9. Światowy Dzień Zdrowia

Po konsultacjach z partnerem (Liceum Ogólnokształcące w Człuchowie) zrezygnowano z planowanych działań ze względu na problemy wynikające z sytuacji epidemiologicznej. W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia zamieszczono informację w mediach społecznościowych.

Promocja obchodów „Światowego Dnia Zdrowia” w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **1 post** na temat obchodów „Światowego Dnia Zdrowia”. Liczba odbiorców postu: 323.

10. Tydzień profilaktyki

Zapobieganie negatywnym skutkom zdrowotnym spożywania napojów energetycznych

W ramach Tygodnia Profilaktyki w Liceum Ogólnokształcącym w Człuchowie przeprowadzono prelekcję na temat zapobiegania negatywnym skutkom zdrowotnym nadmiernego spożywania napojów energetycznych. W ramach spotkania przedstawiono prezentację multimedialną „Napoje energetyczne”. Po części wykładowej odbyła się dyskusja na temat zasadności wprowadzenia ograniczeń sprzedaży napojów energetycznych dla osób poniżej 18 roku życia w Polsce – na podstawie przykładów z innych krajów. Udział w spotkaniu wzięło 60 osób.

Tydzień profilaktyki – LO w Człuchowie

11. Profilaktyka zakażeń WZW

Prelekcja dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego Sportowego w Człuchowie

W ramach profilaktyki zakażeń WZW w listopadzie 2021 r. przeprowadzono prelekcję na podstawie prezentacji multimedialnej pt. „Wirusowe zapalenie wątroby (WZW)” dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego Sportowego w Człuchowie. Tematyka spotkania obejmowała: WZW typu A, typu B i typu C. Udział w prelekcji wzięło 50 osób.

Profilaktyka WZW w LOS w Człuchowie

Profilaktyka WZW w LOS w Człuchowie

Profilaktyka WZW w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **2** posty na temat „Światowego dnia WZW”. Liczba odbiorców postów: 388.

12. Profilaktyka zatruć środkami zastępczymi - „Dopalacze”

W ramach działań edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Człuchowie w 2021 roku prowadziła działania edukacyjne skierowane do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Narada szkoleniowa dla pedagogów szkół ponadpodstawowych dot. organizacji działań profilaktyczno-edukacyjnych w roku szkolnym 2021/2022. Jednym z punktów spotkania była profilaktyka zatruć środkami zastępczymi, w tym ustalenie wspólnych działań poprzez współpracę szkół z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Człuchowie oraz Komendą Powiatową Policji w Człuchowie. Udział w naradzie wzięło 7 osób.

Narada pedagogów szkół ponadpodstawowych w PSSE w Człuchowie

Profilaktyka zatruć środkami zastępczymi oraz narkotykami w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **15 postów** na temat profilaktyki zatruć środkami zastępczymi/narkotykami. Liczba odbiorców postów: 1800.

Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci broszur tematycznych i plakatów zostały przekazane do: 5 szkół ponadpodstawowych, ośrodka szkolno-wychowawczego oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Liczba odbiorców 110.

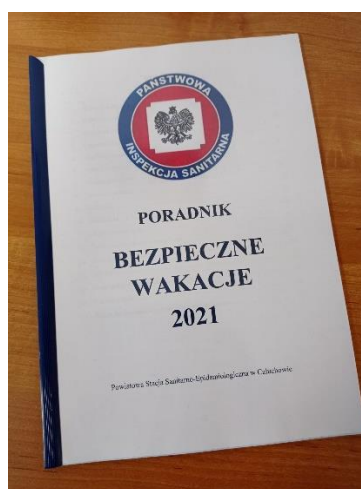
Pracownik sekcji Promocji Zdrowia jest w stałym kontakcie z wychowawcami, pedagogami, dyrektorami szkół oraz kierownikami obozów letnich/zimowych w powiecie człuchowskim w ramach współrealizacji działań profilaktycznych dotyczących profilaktyki zatruc substancjami psychoaktywnymi.

13. Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży

Na terenie powiatu człuchowskiego w czasie akcji „Bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży” zostały przeprowadzone działania mające na celu zminimalizowanie niepożądanych zdarzeń podczas wypoczynku dzieci i młodzieży oraz przestrzeganie zaleceń GIS dotyczących zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2.

Poradnik „Bezpieczne Wakacje”

Przed rozpoczęciem wypoczynku dzieci i młodzieży został uaktualniony autorski poradnik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Człuchowie przekazywany uczestnikom wypoczynku zorganizowanego. „Bezpieczne Wakacje”, to wademekum, w którym zostały przedstawione wskazówki, jak uchronić się przed niebezpieczeństwami w okresie letnim.

Poradnik „Bezpieczne Wakacje” zawiera informacje pod hasłami: *Promienianie UV Bezpieczna kąpiel, Zagrożenie kleszczami, Uszadlenia owadów, Pedikuloza (wszawica), Zatrucia pokarmowe, Zatrucia grzybami, Bąblowica, Wścieklizna, Ukąszenie przez żmiję, Zasady bezpieczeństwa w czasie burzy, Barszcz Sosnowskiego, HIV/AIDS, Nowe narkotyki „dopalacze”, Pierwsza pomoc, Porady dla uczestników wypoczynku zorganizowanego.*

Poradniki były przekazywane kierownikom kontrolowanych/wizytowanych obozów wypoczynku letniego. W ramach możliwości tematy były omawiane zarówno z wychowawcami, jak i młodzieżą.

Liczba wizytacji:

W 2021 roku przeprowadzono **12 wizytacji** w ramach oceny przedsięwzięć oświatowo-zdrowotnych prowadzonych dla uczestników wypoczynku letniego. Nie stwierdzono nieprawidłowości (669 odbiorców, w tym 607 uczestników oraz 62 wychowawców).

Wszyscy kierownicy wypoczynku letniego, byli kontrolowani również w zakresie realizowania wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej dla organizatorów wypoczynku związanych z aktualną sytuacją epidemiczną. Uczestnicy wypoczynku brali udział w instruktażu zasad bezpiecznego wypoczynku zorganizowanego.

Bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **45 postów** na temat zagrożeń związanych z wypoczynkiem w czasie letnim. Liczba odbiorców postów: 1800.

Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Poradnik „Bezpieczne Wakacje” trafił do 16 kierowników wypoczynku zorganizowanego. Liczba odbiorców 858.

14. Profilaktyka chorób odkleszczowych

**JAK ZAPOBIEGAĆ
UKĄSZENIOM?**

Profilaktyka chorób odkleszczowych w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **9 postów** na temat profilaktyki chorób odkleszczowych. Liczba odbiorców postów: 1800.

15. Profilaktyka zatruc grzybami

Zajęcia z profilaktyki zatruc grzybami w SP w Krzemieniewie

W ramach profilaktyki zatruc grzybami w roku szkolnym 2020/2021 w Szkole Podstawowej w Krzemieniewie uczniowie klas III-VI uczestniczyli w prelekcji na temat profilaktyki zatruc grzybami.

Podczas zajęć dzieciom zostały przedstawione podstawowe zasady grzybobrania. Przestrzeżono dzieci przed niebezpieczeństwami związanymi z zatruciami grzybami, omówiono sposób zbierania, przechowywania i transportowania grzybów. Udział w spotkaniu wzięło 24 uczniów.

Profilaktyka zatruc grzybami w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **15 postów** na temat profilaktyki zatruc grzybami. Liczba odbiorców postów: 1800.

Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane do: przedszkola, szkoły podstawowej oraz szkoły ponadpodstawowej. Liczba odbiorców: 30.

16. Zapobieganie wszawicy

a) Prelekcja w Szkole Podstawowej w Krzemieniewie na temat profilaktyki wszawicy

W ramach zajęć omówiono zjawisko pedikulozy, w tym przede wszystkim: sposoby zarażenia, sposoby leczenia, sposoby zapobiegania wszawicy. Temat został poruszony na płaszczyźnie fizycznej, społecznej oraz psychologicznej. Uczestnikom zostały przekazane materiały informacyjne dla opiekunów na temat wszawicy. Udział w spotkaniu wzięło 34 uczniów (kl.0-III).

b) Rozmowy instruktażowe przeprowadzone w ramach zwalczania chorób odzwierzęcych i pasożytniczych

Instruktaże odbyły się w dwóch placówkach:

- Przedszkolu Miejskim im. Jacka i Agatki w Czluhowie (czerwiec 2021);
- Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Polnicy (wrzesień 2021).

W czasie rozmowy instruktażowej dyrektorzy zostali poinformowani o zadaniach placówki w walce z wszawicą oraz trybie postępowania w przypadku wykrycia wszawicy. Ponadto przedstawiono sposoby zapobiegania występowania owsicy i świerzbu

Profilaktyka wszawicy w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Czluhowie stronie Facebook zamieszczono **2 posty** na temat profilaktyki wszawicy. Liczba odbiorców postów: 574.

Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane do: 1 szkoły ponadpodstawowej i 2 przedszkoli. Liczba odbiorców 160.

17. Profilaktyka raka piersi

Rak piersi jest najczęściej występującym nowotworem złośliwym wśród kobiet. Rozpoznawany jest najczęściej u kobiet w wieku 50–69 lat, jednak rośnie liczba przypadków diagnozowanych wśród młodszych kobiet. U kobiet w wieku 20-49 lat zachorowalność na raka piersi wzrosła prawie dwukrotnie w ciągu ostatnich 30 lat. W porę wykryte zmiany dają szansę na całkowite wyleczenie, dlatego tak ważna jest profilaktyka.

W ramach profilaktyki zostały przeprowadzone zajęcia na temat raka piersi. Zajęcia obejmowały część merytoryczną opartą na prezentacji multimedialnej oraz część warsztatową na fantomach piersi do badania fizykalnego.

Zajęcia odbyły się w czterech szkołach ponadpodstawowych oraz klubie seniora:

- Liceum Ogólnokształcącym w Człuchowie (październik 2021).
- Zespole Szkół Agrobiznesu w Człuchowie (październik 2021);
- Zespole Szkół Technicznych w Człuchowie (październik 2021);
- Zespole Szkół Sportowych w Człuchowie (listopad 2021);
- Klub Seniora w Przechlewie (listopad 2021).

Łącznie udział w warsztatach wzięło 168 osób.

Zajęcia warsztatowe z profilaktyki raka piersi w ZSP w Człuchowie

Zajęcia warsztatowe z profilaktyki raka piersi w LO w Człuchowie

Zajęcia warsztatowe z profilaktyki raka piersi w ZSA w Człuchowie

Profilaktyka raka piersi w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **3 posty** na temat profilaktyki raka piersi. Liczba odbiorców postów: 740.

Dystrybucja materiałów informacyjno-educacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane do: 5 szkół ponadpodstawowych i klubu seniora. Liczba odbiorców 350.

18. Profilaktyka chorób brudnych rąk

Profilaktyka chorób brudnych rąk w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **1 post** na temat profilaktyki chorób brudnych rąk. Liczba odbiorców postów: 1103.

Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane do: 5 szkół ponadpodstawowych oraz ośrodka szkolno-wychowawczego. Liczba odbiorców 240.

19. Zapobieganie grypie

Profilaktyka grypy w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **3 posty** na temat profilaktyki grypy. Liczba odbiorców postów: 666.

Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane do : ośrodka szkolno-wychowawczego, klubu seniora oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Liczba odbiorców 60.

20. Narada szkoleniowa dla pedagogów szkół ponadpodstawowych dot. organizacji działań profilaktyczno-edukacyjnych w I semestrze roku szkolnego 2021/2022 z udziałem przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie

18 października 2021 roku w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej odbyła się narada szkoleniowa dla pedagogów szkolnych dot. organizacji działań profilaktyczno-edukacyjnych w I semestrze roku szkolnego 2021/2022. Tematyka spotkania obejmowała:

- Realizację interwencji programowych „Podstępne WZW”, „Znamie! Znam je?” oraz „ARS, czyli jak dbać o miłość?” ;
- Plan współpracy w ramach profilaktyki i promocji zdrowia w szkołach ponadgimnazjalnych, w tym:
 - profilaktyka „środków zastępczych”,
 - profilaktyka zagrożeń związanych z piciem napojów energetycznych,
 - profilaktyka antynikotynowa,
 - profilaktyka nowotworowa,

- profilaktyka zakażeń koronawirusem,
- promocja szczepień przeciw COVID-19.
- Przekazanie materiałów edukacyjno-profilaktycznych oraz programowych.

W naradzie wzięło udział 6 pedagogów szkół ponadpodstawowych, nadkom. Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie oraz dyrektor PSSE w Człuchowie.

Narada dla pedagogów szkół ponadpodstawowych dot. organizacji działań profilaktyczno-edukacyjnych

21. „Szkoła Promująca Zdrowie”

Program obecny jest w Polsce już od lat 90-tych, jednak zauważono potrzebę jego odświeżenia i ujednolicenia zasad tworzenia szkół promujących zdrowie. W roku szkolnym 2016/2017 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Człuchowie nawiązała współpracę z Kuratorium Oświaty w Gdańsku w celu promowania koncepcji szkoły promującej zdrowie. Koncepcja ta zakłada, że promocja zdrowia w szkołach, to wszelkie działania podejmowane w celu ochrony i poprawy zdrowia wszystkich członków społeczności szkolnej. Istotą Szkoły Promującej Zdrowie jest całościowe podejście do promocji zdrowia w szkole, które jest znacznie szersze niż realizacja programów edukacyjnych dotyczących różnych aspektów zdrowia. Przystąpienie do sieci to proces długofalowy, który uwieńczony zostaje otrzymaniem przez szkołę Certyfikatu Szkoły Promującej Zdrowie.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Człuchowie prowadzi działania koordynacyjne i promocyjne w celu rozwoju sieci szkół i przedszkoli promujących zdrowie w powiecie człuchowskim..

Szkoły Promujące Zdrowie w powiecie człuchowskim:

- Zespół Szkół Technicznych w Człuchowie - Wojewódzki Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie;
- Zespół Kształcenia i Wychowania w Koczale - Wojewódzki Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie;
- Szkoła Podstawowa w Rychnowach - okres przygotowawczy;
- Zespół Szkół w Rzeczenicy – okres przygotowawczy;
- Szkoła Podstawowa Sportowa w Człuchowie - okres przygotowawczy;
- Liceum Ogólnokształcące Sportowe w Człuchowie - okres przygotowawczy;
- Szkoła Podstawowa nr 7 im. Jana Karnowskiego w Chojnicach - Wojewódzki Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie;
- Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny Ps. Inka w Czarnem – okres przygotowawczy;
- Powiatowa Bursa dla Młodzieży Szkolnej w Chojnicach - Wojewódzki Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie.

Przedszkola Promujące Zdrowie w powiecie człuchowskim:

- Przedszkole Gminne w Czarnem – przynależność do wojewódzkiej sieci szkół promujących zdrowie.

W 2021 r. do sieci szkół promujących zdrowie przystąpiła Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny Ps. Inka w Czarnem.

W 2021 roku odbyły się 2 narady z koordynatorami szkolnymi programu:

- Narada z koordynatorem szkolnym Powiatowej Bursy dla Młodzieży Szkolnej w Chojnicach (luty 2021 r.);
- Narada z koordynatorami Szkoły Podstawowej Sportowej w Człuchowie oraz Liceum Ogólnokształcącego Sportowego w Człuchowie (październik 2021 r.).

Pracownik pionu Promocji Zdrowia był w stałym kontakcie z koordynatorami szkolnymi/przedszkolnymi udzielając konsultacji i przekazując bieżące informacji dot. programu „Szkoła Promująca Zdrowie” i „Przedszkole Promujące Zdrowie”. Ponadto koordynator rejonowy brał udział w naradach i kapitułach organizowanych przez Kuratorium Oświaty w Gdańsku.

22. Profilaktyka uzależnień od alkoholu

Profilaktyka uzależnień od alkoholu w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **6 postów** na temat profilaktyki uzależnień od alkoholu. Liczba odbiorców postów: 1600.

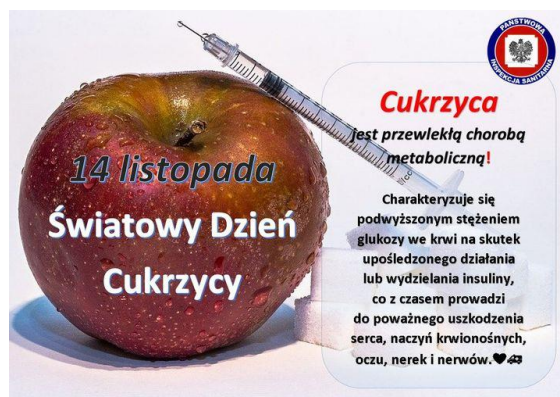
Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane do : Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Liczba odbiorców 30.

Pracownicy PSSE w Człuchowie w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych w 2021 roku zostali absolwentami Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego a tematem ich pracy dyplomowej było „Spożycie alkoholu w czasie epidemii COVID-19”. Zdobyta wiedza z pewnością będzie służyła działalności edukacyjnej ukierunkowanej na profilaktykę uzależnień od alkoholu.

23. Profilaktyka cukrzycy

Profilaktyka cukrzycy w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **2 posty** na temat profilaktyki cukrzycy. Liczba odbiorców postów: 324.

24. Profilaktyka chorób jamy ustnej

Jak zapobiegać chorobom jamy ustnej u dziecka?

Od pierwszych miesięcy życia dziecka

Dbaj o higienę bezzębną jamy ustnej dziecka i rozpocznij szczotkowanie zębów, kiedy się pojawią

Przestrzegaj zasad prawidłowego odżywiania dziecka

Zgłoś się na wizytę kontrolną do dentysty (najlepiej między 6 a 12 miesiącem życia dziecka)

- Poznasz zasady zapobiegania choroby jamy ustnej u dziecka (zalecenia higienistyczne i dietetyczne)
- Dentysta oceni stan higieny jamy ustnej i ryzyko wystąpienia próchnicy
- Dowiesz się więcej o zabiegach profilaktycznych (m.in. o lakierowaniu zębów)
- Rozpoczniesz stopniową adaptację dziecka do gabinetu stomatologicznego

Profilaktyka chorób jamy ustnej w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **3 posty** na temat profilaktyki chorób jamy ustnej. Liczba odbiorców postów: 347.

25. „Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach”

18 LISTOPADA EUROPEJSKI DZIEŃ WIEDZY O ANTYBIOTYKACH

**DZIAŁAJMY WSPÓLNIE,
ABY UTRZYMAĆ SKUTECZNOŚĆ
ANTYBIOTYKÓW**

EPIDEMIA ANTYBIOTYKOOPORNYCH BAKTERII NADAL TRWA

Stosuj antybiotyki rozważnie
Przyjmuj tylko te przepisane przez lekarza

Nadużywane tracą skuteczność
Nie wymuszaj przepisania przez lekarza

W DOBIE COVID-19 NIE ZAPOMINAJ O OPORNOŚCI NA ANTYBIOTYKI
Przeziębienie, grypa, COVID-19 to **choroby wirusowe**
Antybiotyki **nie działają** na wirusy tylko na bakterie

WWW.ANTYBIOTYKI.EDU.PL

Ministerstwo Zdrowia
NPZ
ANTYBIOTYKI
Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2011-2020
Kierownictwo przez Ministerstwo Zdrowia

Promocja Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **4 posty** na temat „Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach” i lekooporności. Liczba odbiorców postów: 341.

26. Pierwsza pomoc przedmedyczna

11 września
Światowy Dzień Pierwszej Pomocy
Udzielanie pierwszej pomocy

<p><u>Sprawdź czy ty sam jesteś bezpieczny</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Na drodze ustaw trójkąt, załóż kamizelkę i rękawiczki jednorazowe.• Nie wchodź tam, gdzie jest ryzyko zawalenia, skażenia.• Jeśli jesteś bezpieczny podejź do poszkodowanego.	<p><u>Sprawdź stan poszkodowanego</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Czy poszkodowany jest przytomny?• Czy oddycha (metoda „widzę”, „słyszę”, „czuje“)?• W razie potrzeby udrożnij drogi oddechowe.• Jeśli poszkodowany krwawi – zatrzymaj krwawienie.	<p><u>Wezwij pomoc</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Zadzwoń pod numer alarmowy 112.• Wskaż miejsce zdarzenia.• Opisz co się stało.• Podaj swoje dane.• Postępuj zgodnie z poleceniami operatora.• Nie rozłączaj się.
---	---	---

Jeśli poszkodowany jest nieprzytomny, nie oddycha - rozpocznij resuscytację:

- Udrożnij drogi oddechowe.
- Wykonaj 30 uciśnień klatki piersowej.
- Wykonaj 2 wdechy.
- Powtarzaj naprzemiennie cykl uciśnień i oddechów aż do przybycia pomocy.

Pierwsza pomoc przedmedyczna w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **2 posty** na temat pierwszej pomocy przedmedycznej. Liczba odbiorców postów: 607.

27. Promocja zdrowia psychicznego

10 września 2021
Światowy Dzień Zapobiegania Samobójstwom

Promocja zdrowia psychicznego w mediach społecznościowych

W 2021 r. na prowadzonej przez PSSE w Człuchowie stronie Facebook zamieszczono **21 postów** na temat promocji zdrowia psychicznego, w tym: zapobiegania depresji, samobójstwom, zaburzeń odżywiania itp.. Liczba odbiorców postów: 1600.

28. Portal społecznościowy Facebook

W 2021 roku niezmiennie realizowana była edukacja zdrowotna przez portal społecznościowy Facebook. Szczególnie w czasie epidemii było to niezastąpione narzędzie do prowadzenia działań profilaktycznych i promocyjnych ukierunkowanych na ogół społeczeństwa. W roku sprawozdawczym zostały opublikowane i udostępnione setki postów, które trafiły do tysięcy odbiorców.

W roku 2021 r. prowadzony przez PSSE w Człuchowie portal Facebook zyskał kolejnych obserwujących. Stan na 31.12.2021 rok:

- 1660 użytkowników „lubi”,
- 1800 użytkowników „obserwuje” prowadzoną przez PSSE w Człuchowie stronę.

Podsumowanie

W związku z trwającą epidemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2 realizacja działań z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia była ogromnym wyzwaniem, ale też koniecznością. Mimo mało sprzyjających warunków udało się zrealizować wiele działań, nie tylko z zakresu profilaktyki zakażeń koronawirusem, ale szeroko rozumianej edukacji zdrowotnej na terenie całego powiatu.

Dostosowując się do obowiązujących obostrzeń wiele działań realizowanych było w formie zdalnej oraz poprzez media społecznościowe. Działania stacjonarne odbywały się zawsze zgodnie z zaleceniami GIS, MZ i MNiE.

Pomimo zawieszenia zajęć w roku szkolnym 2020/2021 udało się kontynuować większość programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach i przedszkolach.

Na uwagę zasługuje fakt, że wszyscy pracownicy PSSE w Człuchowie dokładali wszelkich starań, by w czasie wywiadów epidemiologicznych, rozmów telefonicznych czy w trakcie przeprowadzanych kontroli służyć wiedzą i wsparciem mieszkańcom powiatu człuchowskiego w zakresie profilaktyki zdrowia.

6. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-

WYCHOWAWCZYCH

Zadaniem Sekcji Promocji Zdrowia z Higieną Dzieci i Młodzieży jest nadzór sanitarny nad szkołami i innymi placówkami oświatowo - wychowawczymi oraz obiektami wypoczynku letniego i zimowego.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pion kontroluje przestrzeganie przepisów wymagań higienicznych i zdrowotnych, a w szczególności dotyczących:

- stanu sanitarno - technicznego budynków i pomieszczeń, w których funkcjonują żłobki, placówki oświatowo - wychowawcze, szkoły wyższe, ośrodki wypoczynku dzieci i młodzieży;
- oceny higienicznej procesu nauczania, tj.: dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów, rozkładów zajęć lekcyjnych, warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych, parametrów oświetlenia, infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, oceny warunków higienicznych pobytu dzieci w szkole;
- nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, stosowanymi w szkolnych pracowniach chemicznych;
- nadzoru nad gabinetami profilaktyki i pomocy przedlekarskiej w szkołach.

Bieżący nadzór nad placówkami oświatowo - wychowawczymi prowadzony jest ze zwróceniem szczególnej uwagi na sposób zapewnienia w nich zarówno bezpieczeństwa, jak i higieny dzieciom i młodzieży.

W 2021 roku na terenie powiatu człuchowskiego funkcjonowały:

- placówki nauczania i wychowania - w ewidencji 66, objęto nadzorem – 30.

Przeprowadzono w placówkach stałych 31 kontrole. Nie wydano decyzji administracyjnej na poprawę stanu sanitarno-technicznego, prolongowano termin wykonania decyzji w 3 placówkach (szkoła podstawowa, dom kultury, placówka sezonowa), zakończono postępowanie administracyjne w 2 placówkach (przedszkole, dom kultury), wydano 3 decyzje o opłacie za czynności kontrolne, wydano 1 decyzję na nowopowstałą placówkę wsparcia dziennego. Stan sanitarny placówek nauczania i wychowania nie budził zastrzeżeń.

1. Wypoczynek dzieci i młodzieży

1.1. Wypoczynek letni – liczba uczestników – 2454

- wypoczynek w obiekcie hotelowym lub innym obiekcie, w którym świadczone są usługi hotelarskie – zgłoszono 44 turnusy, skontrolowano 26
- wypoczynek w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku – zgłoszono 20 turnusów, skontrolowano 13
- obozy pod namiotami – zgłoszono 7 turnusów, skontrolowano 5
- w miejscu zamieszkania – zgłoszono 11 turnusów, skontrolowano 7

1.2. Wypoczynek zimowy – liczba uczestników - 26

- w miejscu zamieszkania – zgłoszono 2 turnusy, skontrolowano 1.

Reasumując, w sezonie letnim i zimowym 2021 roku zgłoszono w bazie MEN 84 turnusy, skontrolowano w trakcie wypoczynku 52 turnusy, przeprowadzono 52 kontrole, liczba uczestników wypoczynku 2454. Zapewniono właściwe warunki sanitarne na 51 turnusach, niewłaściwe warunki sanitarno-higieniczne stwierdzono na 1 turnusie, nałożono mandat karny w wysokości 100 zł.

2. Wodociągi i kanalizacja

2.1. Warunki do utrzymania higieny osobistej

Zapewnienie prawidłowych warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania jest gwarancją utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży oraz elementem profilaktyki szerzenia się chorób zakaźnych zwłaszcza w dobie pandemii. Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniona była bieżąca woda, toalety zaopatrzone były w niezbędne środki czystości, a także instrukcje zasad i mycia rąk. Podczas kontroli każdorazowo przypomniano o bezwzględnym obowiązku bieżącego zaopatrywania sanitariatów. Ogólny stan czystości i porządku w kontrolowanych pomieszczeniach sanitarnych nie budził zastrzeżeń.

3. Ocena stanu sanitarno-technicznego w placówkach oświatowo – wychowawczych.

3.1. Przeprowadzone kontrole sanitarne w 2021 roku

- Żłobki w ewidencji - 9, w tym 4 publiczne i 5 niepublicznych, skontrolowano – 9

W tej grupie placówek stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń – są utrzymywane w bieżącej czystości i porządku, nie nakładano mandatów karnych. Przeprowadzono w nich 9 kontrole. Liczba dzieci w skontrolowanych placówkach – 273. Zlikwidowano 1 żłobek niepubliczny.

- Przedszkola w ewidencji - 9, w tym 5 publicznych i 4 niepubliczne, skontrolowano – 4 oraz inne formy wychowania przedszkolnego w ewidencji – 4 publiczne, skontrolowano 1

Stan sanitarny w tej grupie placówek nie budził większych zastrzeżeń – przedszkola i punkty przedszkolne są utrzymywane w bieżącej czystości i porządku. Przeprowadzono 5 kontroli. Zakończono postępowanie administracyjne w 1 placówce. Wystawiono 1 decyzję o opłacie za czynności kontrolne. Wydano 1 opinię na nowopowstałą inną formę wychowania przedszkolnego.

- Szkoły podstawowe w ewidencji – 14, w tym 13 publicznych i 1 niepubliczna, skontrolowano 7

W szkołach podstawowych przeprowadzono w ubiegłym roku 8 kontroli (w tym 1 interwencyjna). W 2021 r. nie wydano decyzji na poprawę stanu sanitarno-technicznego.

W 2021 r. prolongowano terminu wykonania w 1 szkole. Wystawiono 1 decyzję o opłacie za czynności kontrolne. Nie wnoszono zastrzeżeń do stanu sanitarnego placówek. Szkoły utrzymywane są w bieżącej czystości, urządzenia sanitarne w różnym stanie technicznym, ale sprawne, warunki do utrzymania higieny zapewnione – wyłożony papier toaletowy, mydło, dostępne ręczniki jednorazowego użytku. Pomieszczenia sanitarne oraz sprzęt i urządzenia na bieżąco myte i dezynfekowane. Zapasy środków myjących i dezynfekcyjnych zapewnione, przechowywane w wydzielonych pomieszczeniach.

- Liceum ogólnokształcące samodzielne – 1, w ewidencji – 1, skontrolowano 1.

Przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie przygotowania do rozpoczęcia nowego roku szkolnego. Nieprawidłowości sanitarnych jak i technicznych nie stwierdzono.

- Zespoły szkół w ewidencji- 9, skontrolowano - 7

W tej grupie placówek stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń – jest utrzymywana w bieżącej czystości i porządku. Przeprowadzono 7 kontroli. Liczba dzieci w skontrolowanych placówkach – 2020. Nie wystawiono decyzji o opłacie za czynności kontrolne oraz nie wydano decyzji na poprawę stanu sanitarno-technicznego.

- Centra Szkolenia zawodowego w ewidencji – 1, skontrolowano 0;
- Szkoły Wyższe w ewidencji - 1, skontrolowanych – 0;
- Bursa w ewidencji 1, skontrolowanych 0;
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w ewidencji 1, skontrolowanych 0;
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w ewidencji 1, skontrolowanych 0;
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w ewidencji 1, skontrolowany 0;
- Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w ewidencji 1, skontrolowany 0;
- Ośrodek Kształcenia i Wychowania OHP w ewidencji – 1, skontrolowany – 0;
- Placówki wsparcia dziennego w ewidencji – 4 , skontrolowano – 1;

Przeprowadzono 1 kontrolę w placówce nowopowstałej. Nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego jak i czystości i porządku nie stwierdzono.

- Domy kultury i świetlice wiejskie w ewidencji 6 domów kultury, którym podlega 27 świetlic), skontrolowano 0

W roku 2021 nie przeprowadzono kontroli. Prolongowano termin wykonania w 1 domu kultury oraz zakończono postępowanie w 1 domu kultury.

- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w ewidencji - 2 , skontrolowano – 0

3.2. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

W ewidencji 24 szkoły, skontrolowanych 15. 11 szkół posiada gabinety profilaktyki zdrowotnej, 4 szkoły zapewniły opiekę w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki. Nie stwierdzono zastrzeżeń sanitarnych i technicznych.

3.3. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

W ewidencji 25 szkół, skontrolowanych – 15

2 posiadają tylko salę gimnastyczną

1 salę zastępczą rekreacyjną z boiskiem

1 salę gimnastyczną i salę zastępczą z boiskiem

9 szkolny zespół sportowy

2 nie posiadają infrastruktury do prowadzenia zajęć WF

3.4. Prowadzenie dożywiania w szkołach

Liczba placówek wydających ciepłe posiłki jednodaniowe - 2, liczba dzieci młodzieży korzystających z ciepłych posiłków – 87. Posiłki dowożone.

Liczba dzieci i młodzieży korzystających z posiłków dofinansowanych – 22

3.5. W roku sprawozdawczym realizowano zagadnienia w zakresie:

Prowadzenie ocen dostosowania mebli do wzrostu dzieci w szkołach i przedszkolach

Przedszkola - oceną objęto 87 dzieci z 5 oddziałów 4 przedszkoli, nieprawidłowości nie stwierdzono, szkoły podstawowe samodzielne - oceną objęto 15 uczniów z 2 oddziałów 1 szkoły podstawowej, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zespoły szkół przedszkola

Oceną objęto 10 dzieci z 2 oddziałów 1przedszkola, nieprawidłowości nie stwierdzono oraz szkoły podstawowe - oceną objęto 28 uczniów z 2 oddziałów 2 szkół podstawowych, nieprawidłowości nie stwierdzono

- **higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach**

Szkoły podstawowe samodzielne - 13 oddziałów 2 szkół, nieprawidłowości stwierdzono nie stwierdzono

Zespoły szkół szkoły podstawowe - 7 oddziałów 2 szkół podstawowych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

- **prowadzenie ocen warunków zdrowotnych w szkolnych pracowniach komputerowych**

Oceną objęto 4 pracownie w 4 szkołach podstawowych. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

- **ocena natężenia oświetlenia elektrycznego w placówkach oświatowo-wychowawczych**

W roku 2021 przeprowadzono pomiary natężenia oświetlenia przez firmy zewnętrzne w 1 przedszkolu, 1 punkcie przedszkolnym, 1 zespole szkół, 1 domu kultury.

- **zapewnienie przez szkoły możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych**

Przeprowadzone kontrole w tym zakresie wykazały, iż wszystkie skontrolowane szkoły (15) mają zapewnione warunki do pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych i są to: szafki z indywidualnymi skrytkami: 6 SP funkcjonujących samodzielnie, 4 zespoły szkół; inne miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych: 1SP funkcjonująca samodzielnie, 3 zespoły szkół, 1 LO.

- **ocena w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu**

W trakcie przeprowadzanych kontroli stwierdzono, że wszystkie placówki realizują przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, t.j. respektowany jest w nich całkowity zakaz palenia wyrobów tytoniowych, także e-papierosów, co deklarowali dyrektorzy placówek oraz umieszczone w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne.

- **liczba placówek zapewniających dostęp do wody pitnej**

5 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie

1 liceum ogólnokształcące

5 zespołów szkół

- **odpoczynek w czasie trwania przerw międzylekcyjnych**

Liczba szkół, które zapewniają wszystkie przerwy 10 min i przynajmniej jedną przerwę dłuższą - 4 na skontrolowanych 15 - 2 szkoły samodzielne, 2 zespoły szkół (1 szkoła podstawowa).

Liczba szkół, które zapewniają przerwy krótsze niż 10 min, ale zapewniają co najmniej jedną przerwę dłuższą - 11 na skontrolowanych 15) – 5 szkół podstawowych samodzielnych,

1 liceum ogólnokształcące, 5 zespołów szkół (3 szkoły podstawowe, 18 techników, 2 licea ogólnokształcące, 3 szkoły branżowe I stopnia)

Ponadto wszystkie szkoły umożliwiają uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

Zadanie realizowane w ramach

W ramach własnych zadań objęto nadzorem place zabaw i znajdujące się na nich piaskownice w placówkach oświatowo-wychowawczych. Kontrolowano stan techniczny piaskownic oraz wymianę piasku i ich zabezpieczenie przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi. Zwracano uwagę na bezpieczne użytkowanie urządzeń i sprzętu do zabaw, posiadanie instrukcji określających zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń, sprzętu sportowego i zabawowego oraz atestów i certyfikatów na wyposażenie placów zabaw. Skontrolowano 10 piaskownic w 10 placówkach. Kontrole sanitarne wykazały właściwy stan sanitarny wszystkich placów zabaw, ich wyposażenia w atestowany sprzęt jak również stan sanitarny piaskownic.

4. Krótkie podsumowanie – wnioski.

Placówki oświatowo-wychowawcze w 2021 roku w związku z epidemią funkcjonowały zgodnie z Wytocznymi przeciwepidemicznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji i Nauki. Podjęte działania w 2021 roku tutaj. Stacji skupiały się w większości na prowadzeniu działań związanych z wystąpieniem stanu epidemii.

Ocena zasad bezpieczeństwa zgodnie z wytycznymi MEN, MZ i GIS :

Placówki nauczania w wychowania - 30,

Inne placówki – 52.

Liczba wydanych opinii na zawieszenie zajęć od początku 2021 r. :

- Pozytywnych ogółem – 143, w tym: żłobki – 6, przedszkola - 15, szkoły – 122
- Negatywnych – 0

Ponadto prowadzono następujące działania:

- Ustalenie ścieżki komunikacji z Dyrektorami podległych placówek w przypadku podejrzenia/stwierdzenia zakażenia SARS-CoV-2
- Prowadzenie wywiadów epidemiologicznych w placówkach nauczania i wychowania,
- Raportowanie opinii dla szkół
- Tabela online – żłobki, przedszkola
- Tabela online opinie, kwarantanna, izolacje nauczycieli, uczniów, obsługi
- Codzienne raportowanie kwarantanny dla MOPS, GOPS,

Reasumując, wszystkie skontrolowane w 2021 r. placówki nauczania i wychowania spełniały standardy placówek oświatowych. Odpowiednio dostosowane budynki oraz zaplecze, a także certyfikowany sprzęt umożliwiły w znacznym stopniu przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny, co jest kluczowe w dobie pandemii. Wszystkie placówki podłączone są do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, wszystkie posiadały ciepłą bieżącą wodę przez cały rok szkolny.

Systematyczny nadzór nad placówkami skutkuje poprawą stanu sanitarno-technicznego, a tym samym zapewnieniem higieny i bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci i młodzieży. Ponadto w wielu innych placówkach wykonywano różnego rodzaju remonty, wyposażono w nowe meble, sprzęt i urządzenia. W większości skontrolowanych placówek szkolnych podczas przerwy wakacyjnej prowadzono remonty oraz prace porządkowe w obiektach oraz na zewnątrz.

Ze względu na panującą epidemię wirusa SARS-CoV-2 skutkującą długoterminowym zamknięciem placówek oświatowo-wychowawczych oraz wdrożeniem innych niż stacjonarne form nauczania, dane za rok 2021 są niepełne.

7. ODDZIAŁ LABORATORYJNY

Nadrzędnym celem Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Człuchowie jest spełnienie oczekiwań klientów poprzez zapewnienie profesjonalnych usług badawczych w obszarze zdrowia publicznego.

Laboratorium deklaruje bezstronność, poufność i rzetelność świadczonych usług oraz postępowanie zgodnie z wymaganiami przepisów prawa i aktualnych norm.

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Człuchowie prowadzi badania w swojej siedzibie stałej przy ul. Wincentego Witosa 1. W jego strukturze organizacyjnej wyróżniamy Laboratorium Bakteriologii oraz Laboratorium Badania Wody i Żywności.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Człuchowie wchodzi w skład zintegrowanego systemu laboratoriów badawczych dla województwa pomorskiego i wykonuje badania dla potrzeb

powiatu człuchowskiego i chojnickiego w ramach nadzoru sanitarnego oraz zleceń klientów. Badania mikrobiologiczne, chemiczne i fizyczne wykonywane w laboratorium mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców poprzez monitorowanie jakości wody i żywności oraz wykrywanie zagrożeń epidemiologicznych.

Laboratorium Badania Wody i Żywności pobiera próbki oraz prowadzi badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody na pływaniach, wody z kąpielisk i z miejsc wykorzystywanych do kąpieli.

Określane jest stężenie związków chemicznych (azotany, azotyny, jon amonowy, żelazo, mangan, wapń, magnez, twardość ogólna, siarczany, chlorki, chlor wolny i związany), parametry fizyczne wody (pH, redox, utlenialność, przewodność elektryczna właściwa, mętność, barwa, smak i zapach) oraz poziom zanieczyszczeń mikrobiologicznych (bakterie grupy coli, *Escherichia coli*, enterokoki kałowe, gronkowce koagulazododatnie, *Pseudomonas aeruginosa*, ogólna liczba mikroorganizmów, *Legionella*). W/w parametry mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia, dlatego badania i pomiary wykonywane w Oddziale Laboratoryjnym PSSE pozwalają na utrzymanie właściwej jakości wody wodociągowej, wody z kąpielisk oraz wody na pływaniach, zgodnej z wymaganiami rozporządzeń.

Wszystkie metody poboru i badań wody są zwalidowane i akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji.

Laboratorium Badania Wody i Żywności prowadzi również mikrobiologiczne badania żywności, pasz dla zwierząt oraz badania wymazów ze środowiska produkcji środków spożywczych (z powierzchni roboczych, ze sprzętu i z rąk personelu). Oznaczane parametry to: obecność *Salmonella*, obecność i liczba *Listeria monocytogenes*, liczba *Enterobacteriaceae*, liczba gronkowców koagulazododatnich, liczba bakterii grupy coli i *Escherichia coli*, obecność *Bacillus cereus*, ogólna liczba drobnoustrojów, obecność drożdży i pleśni. Wyżej wymienione metody badań są zwalidowane, objęte systemem zarządzania wg normy PN-EN ISO/IEC17025:2018-02 i akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji.

Laboratorium Bakteriologii wykonuje badania materiałów i obiektów biologicznych dla potrzeb szpitala, gabinetów lekarskich i stomatologicznych oraz dla pacjentów indywidualnych. Laboratorium prowadzi:

- badania bakteriologiczne, serologiczne i wirusologiczne materiału klinicznego
- identyfikację patogenów niebezpiecznych wraz z określeniem ich lekooporności
- badania czystości mikrobiologicznej środowiska medycznego
- badania skuteczności procesów sterylizacji parą wodną oraz suchym, gorącym powietrzem.

Próbki przyjmowane do badań to:

- wymazy z gardła, z ucha, z oka, z nosa, z ran, ze zmian skórnych
- mocz – na posiew w kierunku ogólnej liczby bakterii
- płyny i treści z jam ciała (płyn mózgowo rdzeniowy, płyn z opłucnej, otrzewnej, płwocina)
- krew - na posiew ogólny
- kał – na badanie ogólne, w kierunku obecności *Salmonella* i *Shigella*, w kierunku Rota-, Adeno- i Norowirusów
- wymazy czystościowe z powierzchni i z rąk (środowisko medyczne)

- spirale A i S – biologiczne wskaźniki kontroli skuteczności procesu sterylizacji.

Metody badań stosowane w laboratorium objęte są systemem zarządzania i akredytowane przez PCA. Laboratorium Bakteriologii corocznie potwierdza swoje kompetencje w Centralnym Ośrodku Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej (wymóg rozporządzenia).

Oddział Laboratoryjny PSSE deklaruje, że wszystkie jego prace wykonywane są z należytą starannością, zgodnie z wiedzą i doświadczeniem w danej dziedzinie, metodami właściwymi dla przeznaczenia wyniku.

- Badania i pomiary wykonywane są w oparciu o aktualne normy metodyczne (polskie lub europejskie), wskazane w przepisach prawa.
- Stosowane wyposażenie pomiarowe jest nadzorowane i okresowo wzorcowane w celu zapewnienia spójności pomiarowej.
- Badania wykonuje upoważniony personel posiadający właściwe kompetencje - wykształcenie, przeszkolenie i doświadczenie.
- Wyniki badań są wiarygodne oraz przydatne dla oceny zgodności w obszarach regulowanych prawnie.

Kompetencje laboratorium potwierdzane są poprzez udział w krajowych i międzynarodowych programach badań biegłości lub porównań międzylaboratoryjnych.

W 2021 roku Oddział Laboratoryjny PSSE uczestniczył w badaniach biegłości organizowanych przez Centralny Ośrodek Badań w Diagnostyce Mikrobiologicznej, Gdańską Fundację Wody, Maag-Lab Kompetencje w Gdańsku, LGC Standarts, biotechnikę NUSCANA, Sowa-med.

Wszystkie wyniki badań biegłości uzyskane przez laboratorium w 2021 roku były zadawalające i potwierdziły kompetencje techniczne i personalne w zakresie jego działalności.

Od lipca 2011 roku Oddział Laboratoryjny PSSE w Człuchowie posiada Certyfikat akredytacji laboratorium badawczego Nr **AB 1274** potwierdzający prawidłowość systemu zarządzania, spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025 oraz profesjonalny poziom wykonywanych badań.

Zakres akredytacji Oddziału Laboratoryjnego podany na stronie internetowej PCA obejmuje:

- mikrobiologiczne i fizykochemiczne badania wody do spożycia przez ludzi, wody na pływaliach, wody z kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli oraz wody innej
- mikrobiologiczne badania żywności, pasz dla zwierząt oraz wymazów ze środowiska produkcji i obrotu żywnością
- mikrobiologiczne i wirusologiczne badania materiałów i obiektów biologicznych
- pobór próbek wody do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Polskie Centrum Akredytacji w Warszawie corocznie przeprowadza ocenę działalności Oddziału Laboratoryjnego. Wyniki auditu przeprowadzonego w kwietniu 2021 roku były pozytywne i akredytacja laboratorium została utrzymana.

Od chwili powstania Oddziału Laboratoryjnego PSSE obserwuje się wzrost zainteresowania klientów usługami laboratorium.

Zestawienie działalności badawczej OL PSSE za rok 2021

Liczba zbadanych próbek	10 420
Liczba wykonanych badań	20 925
Liczba wykonanych oznaczeń	73 946

Oddział Laboratoryjny PSSE w Człuchowie deklaruje rzetelność, bezstronność i poufność świadczonych usług oraz ciągle doskonalenie swojej działalności. Budowanie zaufania klientów następuje poprzez terminową realizację zlecanych badań, wiarygodność i użyteczność wyników, bezpieczeństwo informacji oraz fachowe doradztwo. Okresowa analiza *Ankiety satysfakcji klientów* potwierdza dobrą współpracę z klientami.